



ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΙΜΗΝΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ

31 ΜΑΡΤΙΟΥ 2017

Όθωνος 8, Αθήνα 105 57

www.eurobank.gr, Τηλ.: 210 333 7000

Αρ. Γ.Ε.ΜΗ.: 000223001000

Πίνακας Περιεχομένων των Συνοπτικών Ενοποιημένων Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων Σελίδα

| | |
|--|---|
| Ενοποιημένος Ενδιάμεσος Ισολογισμός..... | 1 |
| Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων | 2 |
| Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Συνολικών Εσόδων..... | 3 |
| Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης..... | 4 |
| Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Ταμειακών Ροών | 5 |

Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις

| | |
|--|----|
| 1. Γενικές πληροφορίες..... | 6 |
| 2. Βασικές λογιστικές αρχές | 6 |
| 3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών | 8 |
| 4. Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας..... | 8 |
| 5. Πιστωτικός κίνδυνος από απαιτήσεις Ελληνικού Δημοσίου | 9 |
| 6. Διαχείριση ιδίων κεφαλαίων..... | 9 |
| 7. Πληροφόρηση ανά επιχειρηματικό τομέα | 11 |
| 8. Κέρδη ανά μετοχή..... | 15 |
| 9. Λειτουργικά έξοδα..... | 15 |
| 10. Προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών..... | 16 |
| 11. Λοιπές ζημιές απομείωσης, έξοδα αναδιάρθρωσης και προβλέψεις..... | 17 |
| 12. Φόρος εισοδήματος | 17 |
| 13. Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες..... | 21 |
| 14. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες | 22 |
| 15. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων | 23 |
| 16. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες | 25 |
| 17. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες..... | 28 |
| 18. Επενδύσεις σε ακίνητα | 29 |
| 19. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού..... | 29 |
| 20. Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες..... | 30 |
| 21. Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα..... | 30 |
| 22. Υποχρεώσεις προς πελάτες | 30 |
| 23. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους..... | 31 |
| 24. Λοιπές υποχρεώσεις..... | 31 |
| 25. Μετοχικό κεφάλαιο-κοινές μετοχές, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές | 32 |
| 26. Μετοχικό κεφάλαιο-προνομιούχες μετοχές | 32 |
| 27. Προνομιούχοι τίτλοι | 33 |
| 28. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων | 33 |
| 29. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και λοιπές πληροφορίες για την Ενδιάμεση Κατάσταση Ταμειακών Ροών | 37 |
| 30. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιπές δεσμεύσεις | 38 |
| 31. Λοιπά σημαντικά γεγονότα και γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού | 38 |
| 32. Συνδεόμενα μέρη | 39 |
| 33. Διοικητικό Συμβούλιο..... | 41 |

Ενοποιημένος Ενδιάμεσος Ισολογισμός

| <u>Σημείωση</u> | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|--|---------------------------------------|--|
| ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ | | |
| Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες | 1.403 | 1.477 |
| Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα | 2.745 | 2.759 |
| Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων | 47 | 71 |
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα | 1.752 | 1.980 |
| Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες | 14 38.741 | 39.058 |
| Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων | 15 12.362 | 12.463 |
| Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες | 17 143 | 101 |
| Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία | 650 | 638 |
| Επενδύσεις σε ακίνητα | 18 917 | 905 |
| Άυλα πάγια στοιχεία | 150 | 145 |
| Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις | 12 4.931 | 4.945 |
| Λοιπά στοιχεία ενεργητικού | 19 1.816 | 1.851 |
| Σύνολο ενεργητικού | 65.657 | 66.393 |
| ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ | | |
| Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες | 20 15.679 | 13.906 |
| Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα | 21 5.842 | 7.780 |
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα | 2.236 | 2.441 |
| Υποχρεώσεις προς πελάτες | 22 33.660 | 34.031 |
| Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους | 23 100 | 102 |
| Λοιπές υποχρεώσεις | 24 733 | 778 |
| Σύνολο υποχρεώσεων | 58.250 | 59.038 |
| ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ | | |
| Μετοχικό κεφάλαιο-κοινές μετοχές | 25 655 | 655 |
| Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο | 25 8.055 | 8.055 |
| Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον | (2.927) | (2.988) |
| Μετοχικό κεφάλαιο-προνομιούχες μετοχές | 26 950 | 950 |
| Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας | 6.733 | 6.672 |
| Προνομιούχοι τίτλοι | 27 43 | 43 |
| Δικαιώματα τρίτων | 631 | 640 |
| Σύνολο ιδίων κεφαλαίων | 7.407 | 7.355 |
| Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων | 65.657 | 66.393 |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 41 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των συνοπτικών ενοποιημένων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων

Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων

| | Σημείωση | Τρίμηνο που έληξε την 31 Μαρτίου | |
|---|----------|----------------------------------|-----------------|
| | | 2017 € εκατ. | 2016 € εκατ. |
| Καθαρά έσοδα από τόκους | | 381 | 383 |
| Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες | | 66 | 54 |
| Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες | | 14 | 14 |
| Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών | 5 | 26 | (4) |
| Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους | 15 | 16 | 4 |
| Λοιπά λειτουργικά αποτελέσματα | 14,16 | (2) | 63 |
| Λειτουργικά έσοδα | | 501 | 514 |
| Λειτουργικά έξοδα | 9 | (245) | (253) |
| Λειτουργικά κέρδη προ απομειώσεων, προβλέψεων και εξόδων αναδιάρθρωσης | | 256 | 261 |
| Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις | 10 | (188) | (175) |
| Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις | 11 | (7) | (2) |
| Έξοδα αναδιάρθρωσης | 11 | 0 | (9) |
| Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες | | 1 | 0 |
| Κέρδη προ φόρου | | 62 | 75 |
| Φόρος εισοδήματος | 12 | (20) | (17) |
| Καθαρά κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες | | 42 | 58 |
| Καθαρά κέρδη από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες | 13 | - | 9 |
| Καθαρά κέρδη | | 42 | 67 |
| Καθαρά κέρδη που αναλογούν σε τρίτους | | 5 | 7 |
| Καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους | | 37 | 60 |
| | | € | € |
| Κέρδη ανά μετοχή | | | |
| -Βασικά κέρδη ανά μετοχή | 8 | 0,02 | 0,03 |
| Κέρδη ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες | | | |
| -Βασικά κέρδη ανά μετοχή | 8 | 0,02 | 0,02 |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 41 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των συνοπτικών ενοποιημένων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων

Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Συνολικών Εσόδων

| | Τρίμηνο που έληξε την 31 Μαρτίου | | | |
|---|----------------------------------|-----------|-------------|-------------|
| | 2017 | | 2016 | |
| | € εκατ. | | € εκατ. | |
| Καθαρά κέρδη | | 42 | | 67 |
| Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση: | | | | |
| Ποσά που αναταξινομήθηκαν ή ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων: | | | | |
| Αντιστάθμιση ταμειακών ροών | | | | |
| - μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους | 11 | | 1 | |
| - μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους | <u>(1)</u> | 10 | <u>(1)</u> | (0) |
| Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων | | | | |
| - μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους | 19 | | (26) | |
| - μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους | <u>(3)</u> | 16 | <u>(31)</u> | (57) |
| Συναλλαγματικές διαφορές | | | | |
| - μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους | <u>(5)</u> | (5) | <u>(7)</u> | (7) |
| Συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες | | | | |
| - μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών, μετά από φόρους | <u>4</u> | 4 | - | - |
| Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση | | 25 | | (64) |
| Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο που αναλογεί σε: | | | | |
| Μετόχους | | | | |
| - από συνεχιζόμενες δραστηριότητες | 62 | | 26 | |
| - από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες | <u>-</u> | 62 | <u>(30)</u> | (4) |
| Δικαιώματα τρίτων | | | | |
| - από συνεχιζόμενες δραστηριότητες | 5 | | 7 | |
| - από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες | <u>-</u> | 5 | <u>(0)</u> | 7 |
| | | 67 | | 3 |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 41 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των συνοπτικών ενοποιημένων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων

Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

| | Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας | | | | | | | |
|--|---|-----------------------|----------------------------|-------------------------------|--|-----------------------------|---------------------------|----------------|
| | Μετοχικό κεφάλαιο-κοινές μετοχές | | | | Μετοχικό κεφάλαιο-προνομιούχες μετοχές | | | |
| | € εκατ. | Υπέρ το άρτιο € εκατ. | Ειδικά αποθεματικά € εκατ. | Αποτελέσματα εις νέον € εκατ. | € εκατ. | Προνομιούχοι τίτλοι € εκατ. | Δικαιώματα τρίτων € εκατ. | Σύνολο € εκατ. |
| Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016 | 656 | 8.055 | 7.786 | (11.027) | 950 | 43 | 669 | 7.132 |
| Καθαρά κέρδη | - | - | - | 60 | - | - | 7 | 67 |
| Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση | - | - | (64) | - | - | - | 0 | (64) |
| Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο για το τρίμηνο που έληξε την 31 Μαρτίου 2016 | - | - | (64) | 60 | - | - | 7 | 3 |
| Απόκτηση/μεταβολές των ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες | - | - | - | 0 | - | - | (2) | (2) |
| (Αγορά)/πώληση ιδίων μετοχών | 0 | 1 | - | (1) | - | - | - | (0) |
| Διανεμηθέντα μερίσματα από θυγατρικές του Ομίλου με δικαιώματα τρίτων | - | - | - | - | - | - | (24) | (24) |
| Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους: | | | | | | | | |
| - Αξία παρεχόμενων υπηρεσιών από το προσωπικό | - | - | 0 | - | - | - | 0 | 0 |
| | 0 | 1 | 0 | (1) | - | - | (26) | (26) |
| Υπόλοιπο την 31 Μαρτίου 2016 | 656 | 8.056 | 7.722 | (10.968) | 950 | 43 | 650 | 7.109 |
| Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2017 | 655 | 8.055 | 7.715 | (10.703) | 950 | 43 | 640 | 7.355 |
| Καθαρά κέρδη | - | - | - | 37 | - | - | 5 | 42 |
| Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση | - | - | 25 | - | - | - | (0) | 25 |
| Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο για το τρίμηνο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017 | - | - | 25 | 37 | - | - | 5 | 67 |
| (Αγορά)/πώληση ιδίων μετοχών (σημ. 25) | (0) | (0) | - | (1) | - | - | - | (1) |
| Διανεμηθέντα μερίσματα από θυγατρικές του Ομίλου με δικαιώματα τρίτων | - | - | - | - | - | - | (14) | (14) |
| Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους: | | | | | | | | |
| - Αξία παρεχόμενων υπηρεσιών από το προσωπικό | - | - | 0 | - | - | - | 0 | 0 |
| | (0) | (0) | 0 | (1) | - | - | (14) | (15) |
| Υπόλοιπο την 31 Μαρτίου 2017 | 655 | 8.055 | 7.740 | (10.667) | 950 | 43 | 631 | 7.407 |
| | Σημ. 25 | Σημ. 25 | | | Σημ. 26 | Σημ. 27 | | |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 41 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των συνοπτικών ενοποιημένων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων

Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Ταμειακών Ροών

| | Σημείωση | Τρίμηνο που έληξε την 31 Μαρτίου | |
|--|----------|----------------------------------|-----------------|
| | | 2017 € ΕΚΑΤ. | 2016 € ΕΚΑΤ. |
| Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες | | | |
| Κέρδη προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες | | 62 | 75 |
| Προσαρμογές για: | | | |
| Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις | 10 | 188 | 175 |
| Λοιπές ζημιές απομείωσης, προβλέψεις και έξοδα αναδιάρθρωσης | 11 | 7 | 11 |
| Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων | 9 | 19 | 20 |
| Λοιπά αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους | 29 | (24) | (19) |
| Λοιπές προσαρμογές | 29 | 3 | (57) |
| | | 255 | 205 |
| Μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες | | (47) | (66) |
| Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες | | | |
| Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων | | 24 | 12 |
| Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα | | 88 | (192) |
| Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες | | 109 | 169 |
| Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα | | 76 | 43 |
| Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε λοιπά στοιχεία ενεργητικού | | 31 | 128 |
| Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα | | (165) | (1.138) |
| Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε υποχρεώσεις προς πελάτες | | (371) | 49 |
| Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε λοιπές υποχρεώσεις | | (71) | (38) |
| | | (326) | (1.033) |
| Φόρος εισοδήματος που πληρώθηκε | | (6) | (2) |
| Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες | | (77) | (830) |
| Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες | | | |
| Αγορές ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων | | (41) | (25) |
| Εισπράξεις από πώληση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων | | 8 | 8 |
| (Αγορές)/πωλήσεις και λήξεις επενδυτικών τίτλων | | 104 | 393 |
| Απόκτηση του Καταστήματος της Alpha Bank στη Βουλγαρία, μετά από αποκτηθέντα ταμειακά διαθέσιμα | 16 | - | 40 |
| Απόκτηση συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες και συμμετοχές σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου | | (36) | (10) |
| Μερίσματα που εισπράχθηκαν από επενδυτικούς τίτλους, συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες | | 0 | 1 |
| Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες | | 35 | 407 |
| Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες | | | |
| (Αποπληρωμές)/ εισπράξεις από πιστωτικούς τίτλους | | (3) | (141) |
| Έξοδα που πληρώθηκαν για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου | | - | (6) |
| (Αγορά)/πώληση ιδίων μετοχών | | (1) | (0) |
| Καθαρή εισφορά δικαιωμάτων τρίτων | | - | (24) |
| Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες | | (4) | (171) |
| Επίπτωση διακύμανσης συναλλαγματικών ισοτιμιών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα | | (1) | 1 |
| Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες | | (47) | (593) |
| Καθαρές ταμειακές ροές από μη συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες | | - | (271) |
| Καθαρές ταμειακές ροές από μη συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες | | - | 251 |
| Καθαρές ταμειακές ροές από μη συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες | | - | (2) |
| Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες | | - | (22) |
| Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου | 29 | 1.697 | 2.205 |
| Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου | 29 | 1.650 | 1.590 |

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 41 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των συνοπτικών ενοποιημένων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων

Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις

1. Γενικές πληροφορίες

Η Eurobank Εργασίας Α.Ε. (η «Τράπεζα») και οι θυγατρικές της εταιρείες (ο «Όμιλος») δραστηριοποιούνται στους τομείς τραπεζικής ιδιωτών πελατών και επιχειρήσεων, διαχείρισης περιουσίας και κεφαλαίων, treasury και κεφαλαιαγορών καθώς και στη παροχή άλλων υπηρεσιών. Η Τράπεζα έχει συσταθεί στην Ελλάδα και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα και στις περιοχές της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Οι συνοπτικές ενοποιημένες ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο τη 18 Μαΐου 2017.

2. Βασικές λογιστικές αρχές

Οι συνοπτικές ενοποιημένες ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) 34 «Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις» και πρέπει να εξετάζονται σε συνάρτηση με τις δημοσιευμένες ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016. Τα συγκριτικά στοιχεία, όπου κρίθηκε αναγκαίο, έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση που υιοθέτησε ο Όμιλος κατά την τρέχουσα περίοδο. Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, τα οικονομικά στοιχεία που παρουσιάζονται σε ευρώ έχουν στρογγυλοποιηθεί στο πλησιέστερο εκατομμύριο.

Εκτιμήσεις για τη συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου

Οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern), η οποία κρίθηκε ως κατάλληλη από το Διοικητικό Συμβούλιο, αξιολογώντας τα ακόλουθα:

Μακροοικονομικό περιβάλλον

Ο πραγματικός ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης για το 2017 αναμένεται στο 2,1%, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Μάιος 2017) (2016: ρυθμός ανάπτυξης ΑΕΠ 0,0%). Στο δημοσιονομικό πεδίο, το πλεόνασμα του πρωτογενούς ισοζυγίου της Ελλάδας για το 2016 ανήλθε σε 4,2% του ΑΕΠ, υπερβαίνοντας τον αντίστοιχο στόχο 0,5% του ΑΕΠ του Τρίτου Προγράμματος Οικονομικής Σταθεροποίησης (ΤΠΟΣ). Σύμφωνα με το ΤΠΟΣ το πρωτογενές πλεόνασμα για το 2017 και το 2018 αναμένεται σε 1,8% και 3,5% του ΑΕΠ αντίστοιχα.

Τη 2 Μαΐου 2017, επετεύχθη προκαταρκτική τεχνική συμφωνία μεταξύ της Ελλάδας και των Θεσμών στο πλαίσιο της δεύτερης αξιολόγησης του ΤΠΟΣ, η οποία είχε ξεκινήσει επίσημα τον Οκτώβριο του 2016. Η εν λόγω προκαταρκτική συμφωνία ανοίγει το δρόμο για τη συμφωνία σε επίπεδο τεχνικών κλιμακίων (Staff Level Agreement – SLA) και για τις διαπραγματεύσεις για τον προσδιορισμό του μεσοπρόθεσμου πλαισίου ελάφρυνσης του Ελληνικού δημόσιου χρέους. Μετά την υλοποίηση των προαπαιτούμενων δράσεων για την ολοκλήρωση της τρέχουσας αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της νομοθέτησης των μέτρων και των αντίμετρων για την περίοδο μετά το πρόγραμμα, το Eurogroup της 22 Μαΐου 2017 αναμένεται να καταλήξει σε μία συνολική συμφωνία επί της δεύτερης αξιολόγησης, η οποία θα περιλαμβάνει και την έγκριση της SLA σε πολιτικό επίπεδο. Μια συμφωνία αυτής της μορφής θα ανοίξει το δρόμο για την αποδέσμευση της επόμενης δόσης του δανείου του ΤΠΟΣ προς την Ελλάδα, η οποία ανέρχεται σε € 6,1 δις και θα μπορούσε να επιτρέψει στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) να αποφασίσει τη συμμετοχή των ελληνικών επιλέξιμων ομολόγων στο Πρόγραμμα Αγοράς Ομολόγων Δημοσίου Τομέα (Public Sector Purchase Program). Οι ανωτέρω εξελίξεις θα είχαν θετική επίδραση στο οικονομικό κλίμα και θα οδηγούσαν σε σημαντική μείωση των αποδόσεων των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, επιτρέποντας στην Ελλάδα τη σταδιακή αποκατάσταση της πρόσβασης στις αγορές πριν τη λήξη του τρέχοντος προγράμματος τον Αύγουστο του 2018.

Επιπλέον, η μείωση της αβεβαιότητας βραχυπρόθεσμα σε συνδυασμό με την αποφασιστική εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του ΤΠΟΣ καθώς και η κινητοποίηση της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) για τη στήριξη των εγχώριων επενδύσεων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, θα διευκόλυναν την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στις προοπτικές της Ελληνικής οικονομίας και την περαιτέρω σταθεροποίηση του εγχώριου οικονομικού περιβάλλοντος, τα οποία αποτελούν απαραίτητους παράγοντες για την επιστροφή της χώρας σε πορεία βιώσιμης ανάπτυξης.

Επί του παρόντος, οι κύριοι κίνδυνοι και οι παράγοντες αβεβαιότητας σχετίζονται με (α) τις πιθανές καθυστερήσεις στην εφαρμογή των ήδη συμφωνηθεισών μεταρρυθμίσεων για να επιτευχθούν οι επόμενοι στόχοι και τα ορόσημα του ΤΠΟΣ, (β) την επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα των δημοσιονομικών και των σχετικών με την κοινωνική ασφάλιση μέτρων, τα οποία

Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις

συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο των αξιολογήσεων του ΤΠΟΣ, (γ) το χρονοδιάγραμμα μέχρι την πλήρη άρση των περιορισμών στην ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων και τη συνεπαγόμενη επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα, (δ) τον πιθανό αργό ρυθμό επιστροφής καταθέσεων και/ή τις πιθανές καθυστερήσεις στην αποτελεσματική διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης μακροοικονομικής αβεβαιότητας στην Ελλάδα, (ε) μια πιθανή επιδείνωση της προσφυγικής κρίσης και την επίδρασή της στην εγχώρια οικονομία και (ζ) τις γεωπολιτικές συνθήκες στην ευρύτερη περιοχή και τους εξωτερικούς κλυδωνισμούς από μια επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας.

Κίνδυνος ρευστότητας

Με βάση τη συμφωνία με τους Ευρωπαίους εταίρους, οι αρχές έχουν δεσμευτεί να διατηρήσουν επαρκή ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα, εφόσον η Ελλάδα εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της στο πλαίσιο του προγράμματος του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ). Η επιτυχής ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του ΤΠΟΣ θα ενίσχυε την αξιοπιστία της Ελλάδας προς τις διεθνείς αγορές και θα βελτιώνει το εγχώριο οικονομικό κλίμα, που μαζί με την αναμενόμενη επιστροφή σε θετικούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης, θα διευκόλυναν με τη σειρά τους την εισροή καταθέσεων στο τραπεζικό σύστημα, την ταχύτερη χαλάρωση των μέτρων περιορισμού στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls) και την περαιτέρω πρόσβαση στις αγορές για ρευστότητα.

Στο πρώτο τρίμηνο του 2017, η Τράπεζα αύξησε προσωρινά την εξάρτησή της από το μηχανισμό χρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος το ύψος του οποίου στο τέλος Μαρτίου 2017 ανερχόταν σε € 15,7 δις (εκ των οποίων € 12,2 δις αφορούσαν σε χρηματοδότηση από τον Έκτακτο Μηχανισμό Παροχής Ρευστότητας - ELA) (31 Δεκεμβρίου 2016: € 13,9 δις εκ των οποίων € 11,9 δις από τον ELA), κυρίως λόγω της αντικατάστασης του δανεισμού από την διατραπεζική αγορά μέσω συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων με χρήση ομολόγων του ΕΤΧΣ με χρηματοδότηση από την ΕΚΤ, στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την ανταλλαγή των ομολόγων του ΕΤΧΣ (σημ. 15 και 20). Την 30 Απριλίου 2017, η χρηματοδότηση της Τράπεζας από το Ευρωσύστημα ανήλθε σε € 14,5 δις (εκ των οποίων € 11,9 δις από τον ELA), κυρίως λόγω των εισροών από την πώληση των ανταλλαχθέντων ομολόγων του ΕΤΧΣ (σημ. 15), ενώ οι καταθέσεις του Ομίλου δεν έχουν μεταβληθεί σημαντικά.

Κίνδυνος κεφαλαιακής επάρκειας

Ο Όμιλος παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις σχετικά με το Ελληνικό μακροοικονομικό περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη την άμεση και έμμεση έκθεσή του στον πιστωτικό κίνδυνο του Ελληνικού Δημοσίου (σημ. 5). Ένας βασικός τομέας που εστιάζει είναι η ενεργή διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων με επιταχυνόμενους ρυθμούς, με σκοπό τη σημαντική μείωση του υπολοίπου τους, σύμφωνα με τους λειτουργικούς στόχους της Τράπεζας και αξιοποιώντας την εσωτερική υποδομή του Ομίλου, τις συνεργασίες με εξωτερικούς φορείς και τις σημαντικές νομοθετικές αλλαγές που έχουν γίνει ή αναμένεται να γίνουν (σημ. 14).

Ο Όμιλος συνεχίζει να εστιάζει στην ενίσχυση της κεφαλαιακής του θέσης με την περαιτέρω αύξηση των προ-προβλέψεων κερδών, διατηρώντας παράλληλα τις αποτελεσματικές πρακτικές του για τη διαχείριση κινδύνων και προβαίνοντας σε πρόσθετες πρωτοβουλίες σχετικές με την αναδιάρθρωση, το μετασχηματισμό ή τη βελτιστοποίηση των δραστηριοτήτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, που θα δημιουργήσουν ή θα αποδεσμεύσουν περαιτέρω κεφάλαια και/ή θα μειώσουν τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού. Ο Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) του Ομίλου ανήλθε σε 17,3% την 31 Μαρτίου 2017 (σημ. 6) και τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους ανήλθαν σε € 37 εκατ. για τη περίοδο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017.

Εκτίμηση για τη συνέχιση της δραστηριότητας

Το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τους ανωτέρω παράγοντες που σχετίζονται με την επάρκεια της κεφαλαιακής θέσης του Ομίλου και την αναμενόμενη συνέχιση της πρόσβασης στο μηχανισμό χρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος στο προσεχές μέλλον, καθώς και την πρόοδο που έχει γίνει μέχρι τώρα ως προς την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του παρόντος προγράμματος οικονομικής σταθεροποίησης της Ελλάδας και παρά τις προκλήσεις που σχετίζονται με το οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα, θεωρεί ότι οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου μπορούν να συνταχθούν με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern).

Οι λογιστικές αρχές και μέθοδοι υπολογισμού που εφαρμόστηκαν κατά την κατάρτιση των συνοπτικών ενοποιημένων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπείς με εκείνες που εφαρμόστηκαν στις δημοσιευμένες ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016. Δεν υπάρχουν νέα πρότυπα, τροποποιήσεις σε πρότυπα και διερμηνείες που να εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) που να ισχύουν για τον Όμιλο από την 1 Ιανουαρίου 2017.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Για την κατάρτιση των συνοπτικών ενοποιημένων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων, οι σημαντικές παραδοχές που υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου, καθώς και οι κύριες πηγές πληροφόρησης για τις εκτιμήσεις που διενεργήθηκαν, είναι συνεπείς με εκείνες που υιοθετήθηκαν στις δημοσιευμένες ενοποιημένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016, οι οποίες θεωρούνται από τη Διοίκηση ως οι σημαντικότερες κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου.

Επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τις σημαντικές παραδοχές και εκτιμήσεις που διενεργήθηκαν περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 5, 10, 12, 24 και 28.

4. Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας

Η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας βάσει του Νόμου 3723/2008, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, ως ακολούθως:

(α) Πρώτος πυλώνας στήριξης – προνομιούχες μετοχές

Η έκδοση 345.500.000 προνομιούχων μετοχών, χωρίς δικαίωμα ψήφου ονομαστικής αξίας € 950 εκατ. καλύφθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο με ομόλογα ίσης αξίας την 21 Μαΐου 2009 (σημ. 26), και

(β) Δεύτερος πυλώνας στήριξης – ομόλογα που έχουν εκδοθεί από την Τράπεζα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου

Την 31 Μαρτίου 2017, τα ομόλογα εγγύησης Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας € 2.500 εκατ. κατέχονταν πλήρως από την Τράπεζα (σημ. 23). Η σημαντική πτώση στην ονομαστική αξία των ομολόγων του δεύτερου πυλώνα στήριξης της Ελληνικής οικονομίας, σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2016 (31 Μαρτίου 2016: € 9.527 εκατ.), οδήγησε στη μείωση και των σχετικών εξόδων που αναγνωρίστηκαν την περίοδο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017 κατά € 29 εκατ.

Σύμφωνα με το Νόμο 3723/2008, κατά τη χρονική περίοδο που η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα μέσω των προνομιούχων μετοχών ή των ομολόγων εγγύησης Ελληνικού Δημοσίου (πυλώνες (α) και (β) ανωτέρω), το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να ορίσει εκπρόσωπό του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας. Πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα του εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου παρέχονται στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον Νόμο 3756/2009, οι τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να προχωρήσουν σε αγορά ιδίων μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Νόμου περί Ανωνύμων Εταιρειών.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

5. Πιστωτικός κίνδυνος από απαιτήσεις Ελληνικού Δημοσίου

Την 31 Μαρτίου 2017, η συνολική λογιστική αξία των κυριότερων απαιτήσεων του Ομίλου από το Ελληνικό Δημόσιο είναι:

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|--|--|---|
| Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου | 1.277 | 1.289 |
| Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου | 1.993 | 1.970 |
| Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με το Ελληνικό Δημόσιο | 958 | 1.070 |
| Χρηματοοικονομική εγγύηση που σχετίζεται με τον πιστωτικό κίνδυνο του Ελληνικού Δημοσίου | 195 | 194 |
| Δάνεια με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου | 137 | 140 |
| Δάνεια προς ελληνικές τοπικές αρχές και δημόσιους οργανισμούς | 74 | 75 |
| Λοιπές απαιτήσεις | 8 | 19 |
| Σύνολο | 4.642 | 4.757 |

Το πρώτο τρίμηνο του 2017, η αποτίμηση του πιστωτικού κινδύνου (credit risk valuation adjustment) στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με το Ελληνικό Δημόσιο μειώθηκε κατά € 30 εκατ., με θετική επίδραση στα αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών του Ομίλου, ως αποτέλεσμα της βελτίωσης των τιμών διαπραγμάτευσης των συμβολαίων ανταλλαγής πιστωτικού κινδύνου (credit default swaps) βραχυπρόθεσμης διάρκειας του Ελληνικού Δημοσίου.

Η επάρκεια της πρόβλεψης απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων, τα οποία είτε είναι εγγυημένα από το Ελληνικό Δημόσιο είτε έχουν χορηγηθεί σε εταιρείες του δημοσίου τομέα, αξιολογήθηκε στο πλαίσιο της πολιτικής απομείωσης στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου. Ο Όμιλος παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις σχετικά με το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα προκειμένου να προσαρμόσει κατάλληλα τις εκτιμήσεις και παραδοχές του με βάση την πιο πρόσφατη διαθέσιμη πληροφόρηση (σημ. 2).

Πληροφορίες σχετικά με την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του Ομίλου παρέχονται στη σημ. 28.

6. Διαχείριση ιδίων κεφαλαίων

Η κεφαλαιακή θέση του Ομίλου παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|---|--|---|
| Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας | 6.733 | 6.672 |
| Συν: Εποπτικά δικαιώματα τρίτων | 126 | 255 |
| Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές | (196) | (156) |
| Κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1) | 6.663 | 6.771 |
| Συν: Προνομιούχοι Τίτλοι | 21 | 26 |
| Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές | (21) | (26) |
| Κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier I) | 6.663 | 6.771 |
| Μέσα κεφαλαίου και δάνεια μειωμένης εξασφάλισης αποδεκτά ως μέσα κεφαλαίου της κατηγορίας 2 | 1 | 4 |
| Συν: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές | 80 | 119 |
| Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια | 6.744 | 6.894 |
| Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού | 38.602 | 38.511 |
| Δείκτες: | % | % |
| Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1 Capital ratio) | 17,3 | 17,6 |
| Δείκτης κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (T 1 ratio) | 17,3 | 17,6 |
| Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (Total Capital Adequacy Ratio) | 17,5 | 17,9 |

Σημείωση: Την 31 Μαρτίου 2017, ο CET1, με βάση την πλήρη εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III το 2024, θα ήταν 13,9% (31 Δεκεμβρίου 2016: 13,8%).

Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο Όμιλος επιδιώκει να διατηρήσει μια ενεργά διαχειρίσιμη κεφαλαιακή βάση, ώστε να καλύπτει τους κινδύνους που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του. Η κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου ελέγχεται χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων μεθόδων, τους κανόνες και τους δείκτες που θεσπίστηκαν από την Επιτροπή της Βασιλείας («Κανόνες/ δείκτες της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών») και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τράπεζα της Ελλάδος για την εποπτεία της Τράπεζας. Το πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας, όπως ισχύει, ενσωματώθηκε στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) με την Οδηγία 2013/36/ΕΕ (γνωστή ως CRD IV), μαζί με τον Κανονισμό 575/2013/ΕΕ (γνωστός ως CRR). Η Οδηγία 2013/36/ΕΕ ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία με το Νόμο 4261/2014. Επιπλέον, στο πλαίσιο της «Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ)» (Internal Capital Adequacy Assessment Process – ICAAP), ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη του ένα ευρύτερο φάσμα κατηγοριών κινδύνου και τις δυνατότητές του σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων αυτών. Η ΔΑΕΕΚ έχει ως απώτερο σκοπό να διασφαλίσει ότι ο Όμιλος διαθέτει επαρκή κεφάλαια για την κάλυψη όλων των σημαντικών κινδύνων στους οποίους εκτίθεται, σε ορίζοντα τριών ετών.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1024/2013 του Συμβουλίου, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) διενεργεί σε ετήσια βάση, τη Διαδικασία Εποπτικής Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP), ώστε να καθορίσει τις εποπτικές απαιτήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων που βρίσκονται υπό την εποπτεία της, καθορίζοντας τις κεφαλαιακές απαιτήσεις SREP. Ο κύριος σκοπός της SREP είναι να διασφαλίσει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα διαθέτουν επαρκείς ρυθμίσεις, στρατηγικές, διαδικασίες, μηχανισμούς, κεφάλαια και ρευστότητα ώστε να εξασφαλίζουν την ορθή διαχείριση και κάλυψη των κινδύνων που έχουν αναλάβει ή στους οποίους ενδέχεται να εκτεθούν. Στους παραπάνω κινδύνους συμπεριλαμβάνονται εκείνοι που προέκυψαν από τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress testing) και οι κίνδυνοι που μπορεί το πιστωτικό ίδρυμα να δημιουργήσει στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Σύμφωνα με σχετική απόφαση βάσει της SREP για το 2016 η οποία διενεργήθηκε από την ΕΚΤ, από 1 Ιανουαρίου 2017 η Τράπεζα πρέπει να διατηρεί σε ενοποιημένη βάση το Δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1 ratio) τουλάχιστον στο 8,75% και το Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας (Total Capital Adequacy ratio) τουλάχιστον στο 12,25%.

Σε αυτή την κατεύθυνση, ο Όμιλος εστιάζει στην ενίσχυση της κεφαλαιακής του θέσης με την περαιτέρω αύξηση των προ-προβλέψεων κερδών, διατηρώντας παράλληλα τις αποτελεσματικές πρακτικές του για τη διαχείριση κινδύνων, την ενεργή διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων που υποστηρίζεται από την πλήρως λειτουργική εσωτερική «κακή τράπεζα» (bad bank), όπως επίσης προβαίνει σε πρόσθετες πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την αναδιάρθρωση, το μετασχηματισμό ή τη βελτιστοποίηση των δραστηριοτήτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, που θα δημιουργήσουν ή θα αποδεσμεύσουν περαιτέρω κεφάλαια και/ή θα μειώσουν τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού.

Σχέδιο αναδιάρθρωσης

Την 29 Απριλίου 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) ενέκρινε το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας, το οποίο υποβλήθηκε μέσω του Υπουργείου Οικονομικών τη 16 Απριλίου 2014. Επιπροσθέτως, την 26 Νοεμβρίου 2015, η ΕΕ ενέκρινε το αναθεωρημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας στο πλαίσιο της διαδικασίας της ανακεφαλαιοποίησης του 2015. Το Ελληνικό Δημόσιο έχει δεσμευτεί ότι η Τράπεζα θα εφαρμόσει συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις και θα επιτύχει τους στόχους που αποτελούν ένα αναπόσπαστο μέρος του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Οι κύριες δεσμεύσεις του αναθεωρημένου σχεδίου αναδιάρθρωσης σχετίζονται με: (α) τη μείωση των συνολικών δαπανών και του ανώτατου αριθμού υπαλλήλων και καταστημάτων για τις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα, (β) τη μείωση του κόστους των καταθέσεων στην Ελλάδα, (γ) την πώληση χαρτοφυλακίου μετοχών, ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης και υβριδικών ομολόγων, (δ) τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής σε συγκεκριμένες θυγατρικές χωρίς τραπεζικές δραστηριότητες, (ε) τη μείωση του δείκτη καθαρών χορηγήσεων προς καταθέσεις για τις τραπεζικές δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα, (στ) τη μείωση του χαρτοφυλακίου στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου στο εξωτερικό (μη σχετιζομένων με Έλληνες πελάτες), (ζ) περιορισμούς στην παροχή κεφαλαίων στις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου στο εξωτερικό, στην αγορά τίτλων μη επενδυτικής διαβάθμισης, στις αμοιβές του προσωπικού, στην πληρωμή μερισμάτων, στην πιστωτική πολιτική που θα ακολουθηθεί και σε άλλες στρατηγικές αποφάσεις.

Έως την 31 Μαρτίου 2017, ο Όμιλος έχει ήδη υλοποιήσει/ τηρήσει τις δεσμεύσεις που αναφέρονται στα σημεία 'α' έως 'γ' και 'ζ'. Το πρώτο τρίμηνο του 2017, ο αριθμός των υπαλλήλων για τις δραστηριότητες στην Ελλάδα μειώθηκε σε 9.790, κάτω από το στόχο των 9.800 υπαλλήλων έως την 31 Δεκεμβρίου 2017 που έχει τεθεί από το σχέδιο αναδιάρθρωσης. Αναφορικά με τη δέσμευση στο σημείο 'δ', ο Όμιλος ολοκλήρωσε την πώληση του 80% της συμμετοχής του στις ασφαλιστικές θυγατρικές τον Αύγουστο 2016 (σημ. 13). Σχετικά με τις υπόλοιπες δεσμεύσεις, οι οποίες θα πρέπει να έχουν υλοποιηθεί μέσα στο 2018, ήτοι

Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις

σημεία 'ε' και 'στ', καθώς και την πώληση του 20% της συμμετοχής στη Grivalia Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία που περιλαμβάνεται στο σημείο 'δ', ο Όμιλος προβαίνει σε όλες τις ενέργειες και πρωτοβουλίες που απαιτούνται για την εκπλήρωσή τους μέσα στις προκαθορισμένες προθεσμίες, όπως αποτυπώνονται στο τριετές Επιχειρηματικό Σχέδιο το οποίο εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο τον Ιανουάριο 2017.

Περαιτέρω πληροφόρηση για τις κύριες δεσμεύσεις προς υλοποίηση και την πιθανή επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου, παρατίθεται στη σημείωση 6 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Τραπεζικός Επίτροπος

Το Μνημόνιο Οικονομικών και Χρηματοπιστωτικών Πολιτικών (ΜΟΧΠ) του Δεύτερου Προγράμματος Προσαρμογής για την Ελλάδα, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προβλέπει το διορισμό επιτρόπου (Monitoring Trustee) σε όλες τις τράπεζες που βρίσκονται σε καθεστώς Κρατικής Ενίσχυσης.

Την 22 Φεβρουαρίου 2013, η Grant Thornton ορίστηκε ως ο Monitoring Trustee της Τράπεζας. Οι όροι της εν λόγω ανάθεσης τροποποιήθηκαν και επεκτάθηκαν την 29 Μαΐου 2014. Ο Monitoring Trustee παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τους κανόνες της εταιρικής διακυβέρνησης και τις πρακτικές λειτουργίας, καθώς και την εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης και αναφέρεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

7. Πληροφόρηση ανά επιχειρηματικό τομέα

Η Διοίκηση έχει καθορίσει τους επιχειρηματικούς τομείς με βάση τις εσωτερικές αναφορές που επισκοπούνται από την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού (Strategic Planning Committee). Οι ανωτέρω αναφορές χρησιμοποιούνται για τη διάθεση των πόρων και την αξιολόγηση της απόδοσης κάθε τομέα, προκειμένου να ληφθούν οι στρατηγικές αποφάσεις. Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού εξετάζει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες τόσο με βάση τους επιχειρηματικούς τομείς όσο και με γεωγραφικά κριτήρια. Γεωγραφικά, η Διοίκηση εξετάζει την απόδοση των δραστηριοτήτων στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ευρώπης (Διεθνείς Δραστηριότητες). Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα διαχωρίζονται περαιτέρω σε λιανική τραπεζική, τραπεζική επιχειρήσεων, διαχείριση περιουσίας, επενδυτική τραπεζική και προϊόντα κεφαλαιαγοράς. Οι Διεθνείς Δραστηριότητες παρακολουθούνται και αξιολογούνται σε επίπεδο χώρας. Ο Όμιλος ενοποιεί τους επιχειρηματικούς τομείς με κοινά οικονομικά χαρακτηριστικά, οι οποίοι αναμένεται να έχουν παρόμοια οικονομική ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Ο Όμιλος είναι οργανωμένος στους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

- Λιανική Τραπεζική: περιλαμβάνει λογαριασμούς όψεως πελατών, ταμειευτήριου, καταθέσεις και καταθετικά-επενδυτικά προϊόντα, πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, καταναλωτικά δάνεια, χορηγήσεις μικρών επιχειρήσεων και στεγαστικά δάνεια.
- Τραπεζική Επιχειρήσεων: περιλαμβάνει λογαριασμούς όψεως, καταθέσεις, ανοιχτούς αλληλόχρεους λογαριασμούς, δάνεια και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις, προϊόντα συναλλάγματος και παράγωγα προϊόντα για εταιρείες, υπηρεσίες θεματοφυλακής, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, διαχείριση διαθεσίμων, διαχείριση ρευστότητας και χρηματοδότησης εμπορικών συναλλαγών.
- Διαχείριση Περιουσίας (Wealth Management): περιλαμβάνει υπηρεσίες Private Banking σε μεσαίου και υψηλού εισοδήματος ιδιώτες, ασφαλιστικές υπηρεσίες έως τις αρχές Αυγούστου 2016, προϊόντα αμοιβαίων κεφαλαίων και καταθετικά-επενδυτικά, καθώς επίσης και χρηματοοικονομική διαχείριση περιουσιακών στοιχείων θεσμικών πελατών.
- Επενδυτική Τραπεζική και Προϊόντα Κεφαλαιαγοράς: περιλαμβάνει υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής, συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε εταιρείες, παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα συγχωνεύσεων και εξαγορών, διαπραγμάτευσης χρηματοοικονομικών μέσων, χρηματοδοτήσεων επιχειρήσεων και θεσμικών επενδυτών όπως επίσης και ειδικών χρηματοοικονομικών συμβουλών και διαμεσολαβήσεων τόσο σε ιδιώτες όσο και σε μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις.
- Διεθνείς Δραστηριότητες: περιλαμβάνει τις δραστηριότητες σε Ρουμανία, Βουλγαρία, Σερβία, Κύπρο, Ουκρανία (μέχρι την πώλησή τους το Δεκέμβριο 2016) και Λουξεμβούργο.

Οι λοιπές δραστηριότητες του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως επενδυτικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης ακίνητης περιουσίας και των επενδύσεων σε ακίνητα, και τη διαχείριση μη-κατανεμημένου κεφαλαίου.

Οι αναφορές προς τη Διοίκηση του Ομίλου βασίζονται στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.). Οι λογιστικές αρχές των επιχειρηματικών τομέων του Ομίλου είναι οι ίδιες με αυτές που περιγράφονται στις βασικές λογιστικές αρχές.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Τα έσοδα που προκύπτουν από τις συναλλαγές μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων κατανέμονται με βάση αμοιβαίως συμφωνημένους όρους που προσεγγίζουν τις τιμές της αγοράς.

Επιχειρηματικοί τομείς

| | Τρίμηνο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017 | | | | | | | |
|--|---------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------|--|---------|---------------------------------------|--|-------------------|
| | Λιανική Τραπεζική € εκατ. | Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ. | Διαχείριση Περιουσίας € εκατ. | Επενδυτική Τραπεζική και Προϊόντα Κεφαλαιαγοράς | | Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ. | Λοιπά και κέντρο απαλοιφής € εκατ. | Σύνολο € εκατ. |
| | | | | € εκατ. | € εκατ. | | | |
| Καθαρά έσοδα από τόκους | 128 | 88 | 2 | 54 | 108 | 1 | 381 | |
| Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες | 12 | 18 | 7 | 4 | 24 | 1 | 66 | |
| Λοιπά καθαρά έσοδα | 1 | 6 | (0) | 24 | 4 | 19 | 54 | |
| Έσοδα από τρίτους | 141 | 112 | 9 | 82 | 136 | 21 | 501 | |
| Έσοδα μεταξύ τομέων | 3 | 5 | (0) | (7) | (1) | (0) | - | |
| Συνολικά έσοδα | 144 | 117 | 9 | 75 | 135 | 21 | 501 | |
| Λειτουργικά έξοδα | (122) | (29) | (6) | (19) | (67) | (2) | (245) | |
| Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις | (115) | (46) | 0 | - | (27) | - | (188) | |
| Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις (σημ. 11) | - | 0 | (0) | - | (9) | 2 | (7) | |
| Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες | - | (0) | 1 | - | (0) | (0) | 1 | |
| Κέρδη/(ζημιές) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου και εξόδων αναδιάρθρωσης | (93) | 42 | 4 | 56 | 32 | 21 | 62 | |
| Έξοδα αναδιάρθρωσης (σημ. 11) | (2) | (1) | (0) | (0) | 1 | 2 | 0 | |
| Κέρδη/(ζημιές) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου | (95) | 41 | 4 | 56 | 33 | 23 | 62 | |
| Δικαιώματα τρίτων | - | - | - | - | (1) | (7) | (8) | |
| Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους | (95) | 41 | 4 | 56 | 32 | 16 | 54 | |
| | 31 Μαρτίου 2017 | | | | | | | |
| | Λιανική Τραπεζική € εκατ. | Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ. | Διαχείριση Περιουσίας € εκατ. | Επενδυτική Τραπεζική και Προϊόντα Κεφαλαιαγοράς | | Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ. | Λοιπά και κέντρο απαλοιφής ⁽²⁾ € εκατ. | Σύνολο € εκατ. |
| | | | | € εκατ. | € εκατ. | | | |
| Ενεργητικό ανά τομέα | 21.466 | 11.585 | 216 | 13.027 | 13.237 | 6.126 | 65.657 | |
| Υποχρεώσεις ανά τομέα | 18.392 | 2.751 | 1.218 | 24.288 | 11.550 | 51 | 58.250 | |

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Ο τομέας των Διεθνών Δραστηριοτήτων αναλύεται περαιτέρω ως ακολούθως:

| | Τρίμηνο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017 | | | | | |
|---|---------------------------------------|----------------------|-------------------|-------------------|-------------------------|------------------------------------|
| | Ρουμανία € εκατ. | Βουλγαρία € εκατ. | Σερβία € εκατ. | Κύπρος € εκατ. | Λουξεμβούργο € εκατ. | Σύνολο € εκατ. |
| Καθαρά έσοδα από τόκους | 27 | 39 | 14 | 22 | 6 | 108 |
| Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες | 5 | 9 | 3 | 5 | 2 | 24 |
| Λοιπά καθαρά έσοδα | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 4 |
| Έσοδα από τρίτους | 35 | 49 | 17 | 27 | 8 | 136 |
| Έσοδα μεταξύ τομέων | (1) | (0) | (0) | (0) | (0) | (1) |
| Συνολικά έσοδα | 34 | 49 | 17 | 27 | 8 | 135 |
| Λειτουργικά έξοδα | (23) | (21) | (11) | (8) | (4) | (67) |
| Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις | (5) | (16) | (3) | (3) | (0) | (27) |
| Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις | (5) | (1) | (0) | 0 | (3) | (9) |
| Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες | (0) | - | (0) | - | - | (0) |
| Κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου και εξόδων αναδιάρθρωσης | 1 | 11 | 3 | 16 | 1 | 32 |
| Έξοδα αναδιάρθρωσης | 1 | - | - | - | (0) | 1 |
| Κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου | 2 | 11 | 3 | 16 | 1 | 33 |
| Δικαιώματα τρίτων | (1) | (0) | (0) | - | - | (1) |
| Κέρδη προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους | 1 | 11 | 3 | 16 | 1 | 32 |
| | 31 Μαρτίου 2017 | | | | | |
| | Ρουμανία € εκατ. | Βουλγαρία € εκατ. | Σερβία € εκατ. | Κύπρος € εκατ. | Λουξεμβούργο € εκατ. | Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ. |
| Ενεργητικό ανά τομέα ⁽³⁾ | 2.767 | 3.357 | 1.290 | 4.481 | 1.618 | 13.237 |
| Υποχρεώσεις ανά τομέα ⁽³⁾ | 2.592 | 2.881 | 902 | 4.055 | 1.388 | 11.550 |

| | Τρίμηνο που έληξε την 31 Μαρτίου 2016 | | | | | | |
|--|---------------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------|--|------------------------------------|--------------------------------------|-------------------|
| | Λιανική Τραπεζική € εκατ. | Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ. | Διαχείριση Περιουσίας € εκατ. | Επενδυτική Τραπεζική και Προϊόντα Κεφαλαιαγοράς € εκατ. | Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ. | Λοιπά και κέντρο απαλοφής € εκατ. | Σύνολο € εκατ. |
| Καθαρά έσοδα από τόκους | 156 | 94 | 2 | 44 | 104 | (17) | 383 |
| Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες | 13 | 19 | 7 | (11) | 23 | 3 | 54 |
| Λοιπά καθαρά έσοδα | 0 | (1) | 0 | (1) | 13 | 66 | 77 |
| Έσοδα από τρίτους | 169 | 112 | 9 | 32 | 140 | 52 | 514 |
| Έσοδα μεταξύ τομέων | 19 | 6 | (18) | (7) | (0) | (0) | - |
| Συνολικά έσοδα | 188 | 118 | (9) | 25 | 140 | 52 | 514 |
| Λειτουργικά έξοδα | (122) | (28) | (8) | (22) | (67) | (6) | (253) |
| Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις | (102) | (39) | (1) | - | (33) | - | (175) |
| Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις (σημ. 11) | - | (1) | (1) | - | (0) | (0) | (2) |
| Κέρδη/(ζημιές) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου και εξόδων αναδιάρθρωσης | (36) | 50 | (19) | 3 | 40 | 46 | 84 |
| Έξοδα αναδιάρθρωσης (σημ. 11) | (0) | (0) | (0) | - | (8) | (1) | (9) |
| Κέρδη/(ζημιές) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου ⁽¹⁾ | (36) | 50 | (19) | 3 | 32 | 45 | 75 |
| Κέρδη/(ζημιές) από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου | - | - | 28 | - | (2) | - | 26 |
| Δικαιώματα τρίτων | - | - | - | - | (0) | (7) | (7) |
| Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους | (36) | 50 | 9 | 3 | 30 | 38 | 94 |

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

| | | 31 Δεκεμβρίου 2016 | | | | | | |
|--|---------------------------------|--|-------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|-------------------------|---|--------|
| | | Επενδυτική Τραπεζική και Προϊόντα Κεφαλαιαγοράς | | | | | Λοιπά και κέντρο απαλοιφής ⁽²⁾ | Σύνολο |
| | Λιανική Τραπεζική € εκατ. | Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ. | Διαχείριση Περιουσίας € εκατ. | Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ. | Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ. | € εκατ. | € εκατ. | |
| Ενεργητικό ανά τομέα | 21.755 | 11.591 | 227 | 13.351 | 13.201 | 6.268 | 66.393 | |
| Υποχρεώσεις ανά τομέα | 18.662 | 2.642 | 1.519 | 24.640 | 11.540 | 35 | 59.038 | |
| | | Τρίμηνο που έληξε την 31 Μαρτίου 2016 | | | | | | |
| | Ρουμανία € εκατ. | Βουλγαρία € εκατ. | Σερβία € εκατ. | Κύπρος € εκατ. | Ουκρανία € εκατ. | Λουξεμβούργο € εκατ. | Σύνολο € εκατ. | |
| Καθαρά έσοδα από τόκους | 28 | 38 | 15 | 18 | - | 5 | 104 | |
| Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες | 5 | 8 | 3 | 5 | - | 2 | 23 | |
| Λοιπά καθαρά έσοδα | 6 | 7 | 0 | 0 | - | (0) | 13 | |
| Έσοδα από τρίτους | 39 | 53 | 18 | 23 | - | 7 | 140 | |
| Έσοδα μεταξύ τομέων | (0) | (0) | (0) | (0) | - | (0) | (0) | |
| Συνολικά έσοδα | 39 | 53 | 18 | 23 | - | 7 | 140 | |
| Λειτουργικά έξοδα | (24) | (21) | (11) | (7) | - | (4) | (67) | |
| Προβλέψεις για πιστωτικούς κίνδυνους από δάνεια και απαιτήσεις | (10) | (15) | (5) | (3) | - | - | (33) | |
| Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις | 0 | - | - | (0) | - | - | (0) | |
| Κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου και εξόδων αναδιάρθρωσης | 5 | 17 | 2 | 13 | - | 3 | 40 | |
| Έξοδα αναδιάρθρωσης | (0) | (8) | - | - | - | (0) | (8) | |
| Κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου ⁽¹⁾ | 5 | 9 | 2 | 13 | - | 3 | 32 | |
| Κέρδη/(ζημιές) από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου | 0 | - | - | - | (2) | - | (2) | |
| Δικαιώματα τρίτων | (0) | (0) | (0) | - | (0) | - | (0) | |
| Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους | 5 | 9 | 2 | 13 | (2) | 3 | 30 | |
| | | 31 Δεκεμβρίου 2016 | | | | | | |
| | Ρουμανία € εκατ. | Βουλγαρία € εκατ. | Σερβία € εκατ. | Κύπρος € εκατ. | Ουκρανία € εκατ. | Λουξεμβούργο € εκατ. | Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ. | |
| Ενεργητικό ανά τομέα ⁽³⁾ | 2.901 | 3.366 | 1.306 | 4.461 | - | 1.458 | 13.201 | |
| Υποχρεώσεις ανά τομέα ⁽³⁾ | 2.724 | 2.900 | 928 | 4.048 | - | 1.230 | 11.540 | |

⁽¹⁾ Περιλαμβάνεται αναλογία κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες.

⁽²⁾ Περιλαμβάνονται απαλοιφές μεταξύ του τομέα Διεθνών Δραστηριοτήτων και των λοιπών επιχειρηματικών τομέων του Ομίλου.

⁽³⁾ Τα διεταιρικά υπόλοιπα μεταξύ των Χωρών έχουν εξαιρεθεί από το σύνολο του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του τομέα Διεθνών Δραστηριοτήτων.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

8. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών, με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή του Όμιλος κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Τα προσαρμοσμένα (diluted) κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται προσαρμόζοντας το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία με την παραδοχή ότι όλοι οι δυνητικά μετατρέψιμοι τίτλοι σε κοινές μετοχές, μετατρέπονται σε μετοχές. Ο Όμιλος έχει εκδώσει μετατρέψιμους, υπό ορισμένες συνθήκες και περιορισμούς, προνομιούχους τίτλους (Σειρά Δ, σημ. 27). Οι κοινές μετοχές που θα προέρχονταν από την μετατροπή των δυνητικά μετατρέψιμων σε κοινές μετοχές προαναφερθέντων προνομιούχων τίτλων δεν μπορούν να εκδοθούν βάσει των συνθηκών και περιορισμών που είναι σε ισχύ (σημ. 6). Συνεπώς, η Σειρά Δ των προνομιούχων τίτλων δεν λήφθηκε υπόψη στον υπολογισμό των προσαρμοσμένων κερδών ανά μετοχή.

| | | Τρίμηνο που έληξε την 31 Μαρτίου | |
|--|-----------------|---|---------------|
| | | 2017 | 2016 |
| Καθαρά κέρδη περιόδου που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών | € εκατ. | 37 | 60 |
| Καθαρά κέρδη περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών | € εκατ. | 37 | 51 |
| Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών σε κυκλοφορία για τα βασικά κέρδη ανά μετοχή | Αριθμός μετοχών | 2.183.500.574 | 2.185.376.203 |
| Κέρδη ανά μετοχή | | | |
| -Βασικά κέρδη ανά μετοχή | € | <u>0,02</u> | <u>0,03</u> |
| Κέρδη ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες | | | |
| -Βασικά κέρδη ανά μετοχή | € | <u>0,02</u> | <u>0,02</u> |

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες για την περίοδο που έληξε την 31 Μαρτίου 2016 ανήλθαν σε € 0,01.

9. Λειτουργικά έξοδα

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Μαρτίου 2016 € εκατ. |
|--|--|--|
| Αμοιβές και έξοδα προσωπικού | (138) | (138) |
| Διοικητικά έξοδα | (57) | (61) |
| Εισφορές στα ταμεία εξυγίανσης και εγγύησης των καταθέσεων | (19) | (21) |
| Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων | (13) | (14) |
| Αποσβέσεις άυλων παγίων στοιχείων | (6) | (6) |
| Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων | (12) | (13) |
| Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες | <u>(245)</u> | <u>(253)</u> |

Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

Ο μέσος όρος του αριθμού των εργαζομένων του Ομίλου κατά τη διάρκεια της περιόδου ανήλθε σε 15.934 (Μάρτιος 2016: 16.535, εξαιρουμένων των εργαζομένων στις ασφαλιστικές θυγατρικές και στην Public J.S.C. Universal Bank). Την 31 Μαρτίου 2017, ο αριθμός των καταστημάτων και των επιχειρηματικών/ private banking κέντρων του Ομίλου ανήλθε σε 898.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

10. Προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών

Η κίνηση της πρόβλεψης απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους ανά κατηγορία δανείων αναλύεται παρακάτω:

| | 31 Μαρτίου 2017 | | | | Σύνολο € εκατ. |
|---|---------------------------|-----------------------|--|-----------------------------------|-------------------|
| | Επιχειρηματικά € εκατ. | Στεγαστικά € εκατ. | Καταναλωτικά ⁽¹⁾ € εκατ. | Μικρές επιχειρήσεις € εκατ. | |
| Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου | 4.509 | 2.272 | 2.732 | 2.085 | 11.598 |
| Προβλέψεις περιόδου | 56 | 43 | 58 | 31 | 188 |
| Ανακτήσεις προβλέψεων απομείωσης από διαγραφές | - | - | 1 | 1 | 2 |
| Διαγραφές δανείων και απαιτήσεων | (222) | (3) | (3) | (2) | (230) |
| Μεταβολή στην παρούσα αξία των ζημιών απομείωσης | (25) | (17) | (9) | (22) | (73) |
| Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις | (8) | 3 | (6) | (5) | (16) |
| Υπόλοιπο την 31 Μαρτίου | 4.310 | 2.298 | 2.773 | 2.088 | 11.469 |

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των πιστωτικών καρτών.

Νόμος για την εξόφληση δανειακών υποχρεώσεων «Datio in Solutum»

Το Μάιο του 2016, τέθηκε σε ισχύ στη Ρουμανία ο Νόμος 77/2016 που αφορά ένα συγκεκριμένο τρόπο εξόφλησης δανειακών υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η δυνατότητα, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, της πλήρους εξόφλησης δανείων χορηγηθέντων σε φυσικά πρόσωπα με εμπράγματη εξασφάλιση ακινήτων, μέσω της μεταβίβασης της κυριότητας του ακινήτου στο πιστωτικό ίδρυμα (Datio in Solutum). Το δεύτερο τρίμηνο του 2016, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, αξιολογήθηκε η ενδεχόμενη επίπτωση στα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου λόγω της εφαρμογής του προαναφερθέντος νόμου και αναγνωρίστηκε επιπλέον πρόβλεψη ποσού € 20 εκατ. επί των δανείων που έχει χορηγήσει η θυγατρική τράπεζα του Ομίλου στη Ρουμανία Bancpost S.A.

Σύμφωνα με απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ρουμανίας (Romanian Constitutional Court – RCC) την 25 Οκτωβρίου 2016, η οποία δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της κυβερνήσεως της Ρουμανίας τη 18 Ιανουαρίου 2017, ο συγκεκριμένος νόμος κρίθηκε μερικώς αντισυνταγματικός και τα δικαστήρια της Ρουμανίας θα πρέπει να επιβεβαιώνουν την ύπαρξη ανωτέρω βίας όταν θα καλούνται να αποφασίσουν για κάποια υπόθεση «Datio in Solutum» με βάση το νόμο αυτό. Σε συνάρτηση με τα ανωτέρω, το πρώτο τρίμηνο του 2017, ο Όμιλος αντλόγησε μερικώς τη σχετική πρόβλεψη απομείωσης κατά € 8,7 εκατ.

Ο Όμιλος συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τις σχετικές εξελίξεις, προκειμένου να επικαιροποιήσει την εκτίμηση της επίδρασης στις οικονομικές του καταστάσεις, σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζει.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

11. Λοιπές ζημιές απομείωσης, έξοδα αναδιάρθρωσης και προβλέψεις

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Μαρτίου 2016 € εκατ. |
|---|--|--|
| Ζημιές απομείωσης και αποτίμησης επενδυτικών ακινήτων και ακινήτων ανακτηθέντων από πλειστηριασμούς | (1) | (1) |
| Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις ⁽¹⁾ | (6) | (1) |
| Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις | (7) | (2) |
| Λοιπά έξοδα αναδιάρθρωσης | 0 | (9) |
| Έξοδα αναδιάρθρωσης | 0 | (9) |
| Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες | (7) | (11) |

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει ζημιές απομείωσης ομολόγων, μετοχών, λοιπών στοιχείων ενεργητικού και προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις και για λοιπούς λειτουργικούς κινδύνους.

Το πρώτο τρίμηνο του 2016, ο Όμιλος αναγνώρισε έξοδα αναδιάρθρωσης € 9 εκατ., τα οποία σχετίζονταν κυρίως με την απόκτηση του Καταστήματος της Alpha Bank στη Βουλγαρία από την Eurobank Bulgaria A.D. (σημ. 16).

12. Φόρος εισοδήματος

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Μαρτίου 2016 € εκατ. |
|--|--|--|
| Τρέχων φόρος | (17) | (12) |
| Αναβαλλόμενος φόρος | (3) | (5) |
| Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες | (20) | (17) |

Σύμφωνα με το Νόμο 4172/2013, όπως ισχύει, ο φορολογικός συντελεστής των εταιρειών στην Ελλάδα είναι 29%. Επιπρόσθετα, τα μερίσματα που διανέμονται υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 15%, εκτός των ενδοομικών μερισμάτων τα οποία υπό προϋποθέσεις απαλλάσσονται του φόρου, σύμφωνα με τους Νόμους 4387/2016 και 4389/2016, οι οποίοι αύξησαν τον αντίστοιχο φορολογικό συντελεστή από 10% σε 15%, για διανομές μερισμάτων που πραγματοποιούνται από την 1 Ιανουαρίου 2017 και στο εξής.

Φορολογικό πιστοποιητικό και ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Από τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 και έπειτα, σύμφωνα με το Νόμο 4174/2013 (άρθρο 65Α), όπως ισχύει (και όπως όριζε το άρθρο 82 του Νόμου 2238/1994), οι Ελληνικές ανώνυμες εταιρείες και οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης των οποίων οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, υποχρεούνταν έως και τις χρήσεις με έναρξη πριν την 1 Ιανουαρίου του 2016 να λαμβάνουν «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό», το οποίο εκδίδεται, μετά τη διενέργεια σχετικού φορολογικού ελέγχου, από το νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Για τις χρήσεις που ξεκινούν από την 1 Ιανουαρίου 2016 και έπειτα, το «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό» είναι προαιρετικό, ωστόσο οι ελληνικές εταιρείες του Ομίλου θα το λαμβάνουν.

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές έως και τη χρήση 2009, ενώ για τη χρήση 2010 ο φορολογικός έλεγχος που πραγματοποιείται από τις φορολογικές αρχές βρίσκεται σε εξέλιξη. Επιπλέον, η Τράπεζα έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης για τις χρήσεις 2011-2015, ενώ για τη χρήση 2016 ο φορολογικός έλεγχος που πραγματοποιείται από τους ορκωτούς ελεγκτές βρίσκεται σε εξέλιξη. Επιπροσθέτως, το Νέο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και η Νέα Proton, οι οποίες συγχωνεύθηκαν με την Τράπεζα το 2013, έλαβαν από ορκωτούς ελεγκτές φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης με θέμα έμφασης για τις ανέλεγκτες από τις φορολογικές αρχές χρήσεις/περιόδους 18/1-30/6/2013 και 9/10/2011-31/12/2012 αντίστοιχα, σχετικά με ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που προέκυψαν κατά το μετασηματισμό τους σε νέα πιστωτικά ιδρύματα (carve out). Η Τράπεζα έχει σχηματίσει επαρκείς προβλέψεις και για τις δύο ανωτέρω περιπτώσεις.

Οι θυγατρικές του Ομίλου, οι συγγενείς εταιρείες και οι κοινοπραξίες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα (σημ. 16 και 17) δεν έχουν ελεγχθεί από 1 έως 9 έτη από τις φορολογικές αρχές. Όσες εταιρείες υπόκεινται σε τακτικό έλεγχο από ορκωτούς ελεγκτές

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

έχουν λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης για τις χρήσεις 2011-2015. Ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2016 που πραγματοποιείται από τους ορκωτούς ελεγκτές, βρίσκεται σε εξέλιξη.

Σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία και τις αντίστοιχες Υπουργικές Αποφάσεις, οι εταιρείες για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επισημάνσεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και προστίμων από τις Ελληνικές φορολογικές αρχές μετά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (ως γενική αρχή, 5 χρόνια από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση θα πρέπει να έχει υποβληθεί).

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου στο εξωτερικό έχουν ως εξής: (α) Bancpost S.A. (Ρουμανία), 2011-2016, (β) Eurobank Cyprus Ltd, 2012-2016, (γ) Eurobank Bulgaria A.D., 2013-2016, (δ) Eurobank A.D. Beograd (Σερβία), 2011-2016 και (ε) Eurobank Private Bank Luxembourg S.A., 2012-2016. Οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου (σημ. 16 και 17), οι οποίες εδρεύουν σε χώρες του εξωτερικού, όπου προβλέπεται από τη νομοθεσία τακτικός φορολογικός έλεγχος, έχουν από 2 έως 6 ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, σύμφωνα με τη γενική αρχή και τις προϋποθέσεις της φορολογικής νομοθεσίας που ισχύει σε κάθε χώρα.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος υπολογίζονται με τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method) επί όλων των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών, καθώς επίσης και επί των μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών με το φορολογικό συντελεστή που αναμένεται να ισχύει στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση.

Η κίνηση του λογαριασμού αναβαλλόμενης φορολογίας παρουσιάζεται παρακάτω:

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. |
|---|--|
| Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου | 4.942 |
| Έσοδο/(έξοδο) στην κατάσταση αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες | (3) |
| Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων (AFS) | (5) |
| Αντιστάθμιση ταμειακών ροών | (4) |
| Λοιπά | (1) |
| Υπόλοιπο την 31 Μαρτίου | 4.929 |

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις) προκύπτουν από τα στοιχεία που αναφέρονται παρακάτω:

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|---|--|---|
| Ζημιές που σχετίζονται με το πρόγραμμα PSI+ | 1.239 | 1.251 |
| Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους και λογιστικές διαγραφές δανειακών απαιτήσεων | 3.140 | 3.121 |
| Μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές | 53 | 54 |
| Ζημιές από πωλήσεις και οριστικές διαγραφές δανείων | 15 | 8 |
| Μεταβολές στην εύλογη αξία που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων | 327 | 341 |
| Κόστος συναλλαγών καθαρής θέσης | 37 | 38 |
| Αντιστάθμιση ταμειακών ροών | 21 | 25 |
| Μεταβολές στην εύλογη αξία που αναγνωρίζονται απευθείας στο αποθεματικό αναπροσαρμογής AFS επενδυτικών τίτλων | (6) | (1) |
| Πάγια περιουσιακά στοιχεία | (8) | (6) |
| Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών | 13 | 13 |
| Λοιπά | 98 | 98 |
| Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος | 4.929 | 4.942 |

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναλύεται παρακάτω:

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|---|--|---|
| Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις | 4.931 | 4.945 |
| Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (σημ. 24) | (2) | (3) |
| Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος | 4.929 | 4.942 |

Ο αναβαλλόμενος φόρος (έξοδο)/έσοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων προκύπτει από τα στοιχεία που αναφέρονται παρακάτω:

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Μαρτίου 2016 € εκατ. |
|---|--|--|
| Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους και λογιστικές διαγραφές δανειακών απαιτήσεων | 19 | 14 |
| Μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές | (1) | (10) |
| Ζημιές που σχετίζονται με το πρόγραμμα PSI+ | (13) | (13) |
| Μεταβολή στην εύλογη αξία και λοιπές προσωρινές διαφορές | (8) | 4 |
| Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος (έξοδο)/ έσοδο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες | (3) | (5) |

Την 31 Μαρτίου 2017, ο Όμιλος αναγνώρισε καθαρές φορολογικές απαιτήσεις € 4,9 δις που αναλύονται παρακάτω:

- (α) € 1.239 εκατ. αφορούν σε φορολογικές ζημιές από τη συμμετοχή του Ομίλου στο πρόγραμμα PSI+ και στο πρόγραμμα επαναγοράς των νέων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες υπόκεινται σε απόσβεση για φορολογικούς σκοπούς (δηλ. 1/30 των ζημιών ετησίως αρχίζοντας από την χρήση 2012 και εφεξής),
- (β) € 3.140 εκατ. αφορούν σε εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές λόγω προβλέψεων απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε μελλοντικές περιόδους χωρίς καθορισμένο χρονικό περιορισμό και σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία που ισχύει σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος και σε λογιστικές διαγραφές χρέους σύμφωνα με την τροποποίηση του Νόμου 4172/2013 που πραγματοποιήθηκε το Μάρτιο 2017,
- (γ) € 15 εκατ. αφορούν στο αναπόσβεστο υπόλοιπο οριστικών φορολογικών ζημιών από διαγραφές μη εξυπηρετούμενων δανείων και πωλήσεις δανείων, που υπόκεινται σε απόσβεση (δηλαδή 1/20 των ζημιών ετησίως αρχίζοντας από το 2016 και εφεξής), σύμφωνα με την τροποποίηση του Νόμου 4172/2013 που πραγματοποιήθηκε το Μάρτιο 2017,
- (δ) € 53 εκατ. αφορούν σε μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές. Η δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν οι μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές λήγει κατά το μεγαλύτερο μέρος αυτών το 2020,
- (ε) € 37 εκατ. αφορούν κυρίως σε εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές σχετικά με την (αναπόσβεστη για φορολογικούς σκοπούς) αξία των εξόδων αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, υποκείμενων σε δεκαετή απόσβεση, με βάση την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία, κατά το έτος που πραγματοποιήθηκαν και
- (στ) € 445 εκατ. αφορούν σε λοιπές εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές (ζημιές αποτίμησης, προβλέψεις για συντάξεις και λοιπές παροχές αποχώρησης προς το προσωπικό κλπ), η πλειονότητα των οποίων μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μελλοντικές περιόδους χωρίς καθορισμένο χρονικό περιορισμό και σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία που ισχύει σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

Αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Η αναγνώριση των ανωτέρω αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στηρίζεται στην εκτίμηση της Διοίκησης, την 31 Μαρτίου 2017, ότι οι εταιρείες του Ομίλου θα έχουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές, οι εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές, καθώς και οι φορολογικές ζημιές από το πρόγραμμα PSI+ και από το πρόγραμμα επαναγοράς των νέων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις προσδιορίζονται με βάση τη φορολογική μεταχείριση της κάθε κατηγορίας της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία που ισχύει σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, τη δυνατότητα συμψηφισμού των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών με μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, τα πραγματικά

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

φορολογικά αποτελέσματα για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 και τα εκτιμώμενα φορολογικά αποτελέσματα για τη χρήση που θα λήξει την 31 Δεκεμβρίου 2017, λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά φορολογικά αποτελέσματα για την περίοδο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017. Επιπλέον, η αξιολόγηση του Ομίλου σχετικά με την ανακτησιμότητα των αναγνωρισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται (α) στις εκτιμήσεις για τη μελλοντική επίδοση (προβλέψεις λειτουργικών αποτελεσμάτων) και τις προοπτικές ανάπτυξης που έχουν αντίκτυπο στα εκτιμώμενα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, (β) στο αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα ανάκτησης ή διακανονισμού των εκπιπτόμενων και των φορολογητέων προσωρινών διαφορών, (γ) στην πιθανότητα ότι οι εταιρίες του Ομίλου θα έχουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, κατά την ίδια περίοδο που θα πραγματοποιηθεί η ανάκτηση ή ο διακανονισμός των εκπιπτόμενων και των φορολογητέων προσωρινών διαφορών (δηλαδή κέρδη/ ζημιές από πώληση επενδύσεων ή λοιπών περιουσιακών στοιχείων κλπ) ή κατά τα έτη στα οποία μπορούν να μεταφερθούν οι φορολογικές ζημιές και (δ) στην ιστορική εξέλιξη των αποτελεσμάτων (ιστορικές επιδόσεις) των εταιριών του Ομίλου σε συνδυασμό με τις φορολογικές ζημιές προγενέστερων ετών που προκλήθηκαν από έκτακτα γεγονότα.

Για την περίοδο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017, ο Όμιλος έχει πραγματοποιήσει αξιολόγηση της ανακτησιμότητας αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, βάσει του τριετούς Επιχειρηματικού Σχεδίου που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο τον Ιανουάριο 2017 και παρέχει την προοπτική της κερδοφορίας και της κεφαλαιακής θέσης του Ομίλου, για την περίοδο έως το τέλος του 2019. Το συγκεκριμένο Επιχειρηματικό Σχέδιο έχει επίσης κατατεθεί στο Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (HFSF) και στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM).

Για τα έτη από το 2019 και έπειτα, η αξιολόγηση των προβλέψεων για τα λειτουργικά αποτελέσματα στηρίχθηκε στις προβλέψεις της Διοίκησης, η οποία έλαβε υπόψη τις δυνατότητες ανάπτυξης της Ελληνικής οικονομίας, του τραπεζικού κλάδου και του ίδιου του Ομίλου.

Το ποσό των ανωτέρω προβλέψεων που συμπεριλήφθηκαν στο Επιχειρηματικό Σχέδιο του Ομίλου βασίζεται κυρίως σε υποθέσεις και εκτιμήσεις σχετικά με (α) την περαιτέρω μείωση του κόστους χρηματοδότησης λόγω της μείωσης της χρηματοδότησης από τον Έκτακτο Μηχανισμό Παροχής Ρευστότητας (ELA) και τη σταδιακή μείωση των Εγγυήσεων Ελληνικού Δημοσίου (GGGs), το σταδιακό επαναπατρισμό των καταθέσεων των πελατών που αντικαθιστά τις ακριβότερες πηγές χρηματοδότησης, και την περαιτέρω μείωση των αντίστοιχων επιτοκίων, (β) τις μειωμένες ζημιές απομείωσης των δανείων, ως αποτέλεσμα των μακροοικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα, που αναμένεται να βελτιωθούν σταδιακά και τις στρατηγικές πρωτοβουλίες σε συνδυασμό με την στρατηγική για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (MEA) που ο Όμιλος έχει δεσμευτεί στον SSM αναφορικά με την αποτελεσματική διαχείριση των προβληματικών δανείων του, (γ) την αποτελεσματικότητα των συνεχών μέτρων περιορισμού του κόστους και (δ) τη σταδιακή αποκατάσταση των παραδοσιακών εσόδων από προμήθειες, όπως η διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και οι προμήθειες δικτύου καθώς και οι προμήθειες που σχετίζονται με προϊόντα κεφαλαιαγοράς και επενδυτικής τραπεζικής.

Η εφαρμογή του ανωτέρω Επιχειρηματικού Σχεδίου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που απορρέουν από το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και στις χώρες τις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος (σημ. 2).

Νομικό πλαίσιο δημιουργίας οριστικών και εκκαθαρισμένων απαιτήσεων έναντι του Ελληνικού Δημοσίου και φορολογικό καθεστώς για ζημιές από δάνεια

Σύμφωνα με το άρθρο 27Α του Νόμου 4172/2013 όπως ισχύει, το οποίο αφορά τα Ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων των εταιριών χρηματοδοτικής μίσθωσης και πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που έχουν αναγνωριστεί (α) επί των ζημιών από τη συμμετοχή της Τράπεζας στο πρόγραμμα PSI+ και στο πρόγραμμα επαναγοράς των νέων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου και (β) επί των συσσωρευμένων προβλέψεων και λοιπών εν γένει ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου (προβλέψεις και ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου), οι οποίες είχαν αναγνωριστεί κατά την 30 Ιουνίου 2015 μπορούν να μετατραπούν σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, αν το λογιστικό, μετά από φόρου αποτέλεσμα της χρήσης είναι ζημιά. Για την περίοδο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017, το αποτέλεσμα μετά από φόρο της Τράπεζας ανήλθε σε κέρδος € 11 εκατ., ενώ οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις οι οποίες πληρούν τα κριτήρια για μετατροπή τους σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου ανέρχονταν σε € 4.002 εκατ.

Το Μάρτιο 2017, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Νόμου 4465/2017, ο οποίος τροποποίησε το Νόμο 4172/2013, με ισχύ από το 2016 και εφεξής, αναθεωρήθηκε το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που πληρούν τα κριτήρια μετατροπής σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (deferred tax credits – DTCs), που υπολογίζονται στις συσσωρευμένες προβλέψεις και γενικά λοιπές ζημιές πιστωτικού κινδύνου, και

Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις

μεταρρυθμίστηκε το φορολογικό καθεστώς για ζημιές από δάνεια. Συγκεκριμένα, το συσσωρευμένο DTC θα υπολογίζεται εφαρμόζοντας τον εκάστοτε εταιρικό φορολογικό συντελεστή (εφόσον ο συντελεστής αυτός δεν θα υπερβαίνει αυτόν που ίσχυε για το φορολογικό έτος 2015) στο σύνολο (i) του αναπόσβεστου υπόλοιπου των οριστικών ζημιών από διαγραφές και πωλήσεις δανείων, (ii) των λογιστικών διαγραφών δανείων ή πιστώσεων και (iii) των υπολειπόμενων συσσωρευμένων προβλέψεων που είχαν λογισθεί έως την 30 Ιουνίου 2015.

Η ανωτέρω φορολογική μεταρρύθμιση προβλέπει τη σταδιακή απόσβεση σε 20 έτη των οριστικών ζημιών από διαγραφές μη εξυπηρετούμενων δανείων και πωλήσεις δανείων, διατηρώντας το καθεστώς των DTCs καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου, ενώ αποσυνδέει τις λογιστικές διαγραφές από τις οριστικές διαγραφές δανείων ή πιστώσεων.

Ο προαναφερθείς φορολογικός χειρισμός (δηλ. επέκταση της δυνατότητας χρησιμοποίησης της ζημιάς από δάνεια για μεγαλύτερη περίοδο αντί για μια εφάπαξ έκπτωση που υπόκειται σε περιορισμό μεταφοράς για περίοδο 5 ετών) διαφυλάσσει την ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που συνδέεται με μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Οι νέοι κανόνες αναφορικά με τη μέθοδο υπολογισμού του DTC διασφαλίζουν την εποπτική κεφαλαιακή διάρθρωση της Τράπεζας, ενώ συνεισφέρουν σημαντικά στην επίτευξη των στόχων για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, μέσω της αύξησης των διαγραφών και πωλήσεων δανείων.

13. Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Πώληση των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων

Την 22 Δεκεμβρίου 2015, ο Όμιλος ανακοίνωσε τη σύναψη συμφωνίας με την Fairfax Financial Holdings Limited («Fairfax») για την πώληση του 80% της συμμετοχής του στην Eurolife ERB Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών («Eurolife») (η «Συναλλαγή»). Συνεπώς, από την ημερομηνία αυτή οι ασφαλιστικές δραστηριότητες του Ομίλου ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενες προς πώληση. Το πρώτο τρίμηνο του 2016, τα καθαρά κέρδη που αναλογούσαν στις ασφαλιστικές δραστηριότητες του Ομίλου ανέρχονταν σε € 11 εκατ., ενώ οι ζημιές που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση (που σχετίζονταν κυρίως με τη μεταβολή του αποθεματικού αναπροσαρμογής των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων) ανέρχονταν σε € 37 εκατ.

Την 4 Αυγούστου 2016, η Συναλλαγή, η οποία ήταν εναρμονισμένη με το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας (σημ. 6), ολοκληρώθηκε και το ποσοστό συμμετοχής 20% που διακρατήθηκε στην Eurolife αναγνωρίστηκε ως επένδυση σε συγγενή εταιρεία. Η Συναλλαγή περιελάμβανε: α) τις ασφαλιστικές δραστηριότητες ζωής και γενικών ασφαλίσεων της Eurolife στην Ελλάδα και τη θυγατρική μεσιτείας ασφαλίσεων της Eurolife στην Ελλάδα, οι οποίες περιλαμβάνονταν στον επιχειρηματικό τομέα της Διαχείρισης Επενδύσεων (Wealth Management), β) τις ασφαλιστικές δραστηριότητες ζωής και γενικών ασφαλίσεων της Eurolife στη Ρουμανία, οι οποίες περιλαμβάνονταν στον επιχειρηματικό τομέα των Διεθνών Δραστηριοτήτων και γ) τις συμβάσεις τραπεζοασφαλιστικής (bancassurance agreements) μεταξύ των θυγατρικών της Eurolife και της Eurobank αναφορικά με την αποκλειστική διανομή ασφαλιστικών προϊόντων στην Ελλάδα και στη Ρουμανία μέσω του δικτύου πωλήσεων της Eurobank.

Πώληση των δραστηριοτήτων στην Ουκρανία

Το Μάρτιο του 2014, η διοίκηση δεσμεύτηκε σε σχέδιο πώλησης των δραστηριοτήτων του Ομίλου στην Ουκρανία, (συμπεριλαμβανομένης της Public J.S.C. Universal Bank). Συνεπώς, από το Μάρτιο 2014 οι δραστηριότητες του Ομίλου στην Ουκρανία ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενες προς πώληση.

Την 23 Δεκεμβρίου 2016, σε συμφωνία με το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας, η Eurobank και ο όμιλος TAS group κατέληξαν στην απόκτηση της Public J.S.C. Universal Bank από την τελευταία. Το πρώτο τρίμηνο του 2016, οι καθαρές ζημιές που αναλογούσαν στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ουκρανία ανέρχονταν σε € 2 εκατ., ενώ οι ζημιές που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση (που σχετίζονταν με συναλλαγματικές διαφορές) ανέρχονταν σε € 2 εκατ.

Περαιτέρω πληροφόρηση σχετικά με την πώληση των ασφαλιστικών και ουκρανικών δραστηριοτήτων του Ομίλου παρατίθεται στη σημ. 17 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

14. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|---|--|---|
| Επιχειρηματικά δάνεια | 19.069 | 19.335 |
| Στεγαστικά δάνεια | 17.719 | 17.844 |
| Καταναλωτικά δάνεια ⁽¹⁾ | 6.280 | 6.328 |
| Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις | 7.142 | 7.149 |
| | 50.210 | 50.656 |
| Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης (σημ. 10) | (11.469) | (11.598) |
| Σύνολο | 38.741 | 39.058 |

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των πιστωτικών καρτών.

Την 31 Μαρτίου 2017, τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα του Ομίλου ανήλθαν σε € 22.598 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2016: € 22.888 εκατ.).

Την 30 Σεπτεμβρίου 2014, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση», ο Όμιλος μετέφερε συγκεκριμένα απομειωμένα εταιρικά ομολογιακά δάνεια από το χαρτοφυλάκιο «Διαθεσίμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων» στο χαρτοφυλάκιο «Δανείων και απαιτήσεων από πελάτες» που πληρούσαν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και ο Όμιλος έχει την πρόθεση και είναι σε θέση να τα διακρατήσει στο προσεχές μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους. Η μεταφορά των ομολογιακών δανείων πραγματοποιήθηκε στην εύλογη αξία € 150 εκατ. (€ 592 εκατ. μείον προσαρμογές στην εύλογη αξία € 442 εκατ.) την 30 Σεπτεμβρίου 2014, η οποία αποτέλεσε και το αποσβέσιμο κόστος αυτών κατά την ανωτέρω ημερομηνία μεταφοράς.

Την 31 Μαρτίου 2017, η λογιστική αξία των προαναφερθέντων αναταξινομημένων δανείων ανήλθε σε € 82 εκατ. που προσεγγίζει την εύλογη αξία τους. Σε περίπτωση που τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία δεν είχαν αναταξινομηθεί, δεν θα είχε αναγνωριστεί κάποιο ποσό στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση.

Συναλλαγές πώλησης μη εξυπηρετούμενων δανείων

Το πρώτο τρίμηνο του 2016, η θυγατρική εταιρεία της Eurobank στη Βουλγαρία, Eurobank Bulgaria A.D., ολοκλήρωσε την επωφελή πώληση ενός χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων καταναλωτικών δανείων χωρίς εξασφαλίσεις ποσού € 72 εκατ. (€ 9 εκατ., μετά από πρόβλεψη απομείωσης) αναγνωρίζοντας κέρδος € 5 εκατ. στα «Λοιπά λειτουργικά αποτελέσματα».

Η προαναφερθείσα συναλλαγή είναι σύμφωνη με τη στρατηγική του Ομίλου για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, των σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού και των λειτουργικών εξόδων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες εξυπηρέτησης των προαναφερθέντων χαρτοφυλακίων.

Επιχειρησιακοί στόχοι για τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (ΜΕΑ)

Στα πλαίσια της Εθνικής Στρατηγικής για τη μείωση των ΜΕΑ, η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), σε συνεργασία με τον εποπτικό μηχανισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), σχεδίασε ένα πλαίσιο επιχειρησιακών στόχων για τη διαχείριση των ΜΕΑ, οι οποίοι συνοδεύονται από βασικούς δείκτες απόδοσης. Σύμφωνα με αυτό το πλαίσιο, οι Ελληνικές τράπεζες υπέβαλλαν στο τέλος Σεπτεμβρίου 2016 μια σειρά από επιχειρησιακούς στόχους για τα ΜΕΑ μαζί με μια αναλυτική στρατηγική διαχείρισης των ΜΕΑ με τριετή χρονικό ορίζοντα, λαμβάνοντας υπόψη βασικές μακροοικονομικές παραδοχές. Η εποπτική αρχή παρακολουθεί στενά την πορεία για την επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων σε τριμηνιαία βάση.

Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της ΤτΕ που εκδόθηκε τον Απρίλιο 2017, στο τέταρτο τρίμηνο του 2016 οι Ελληνικές τράπεζες κατάφεραν στο σύνολο τους να επιτύχουν τους στόχους για την μείωση του συνολικού υπολοίπου των ΜΕΑ. Πιο συγκεκριμένα, στο τέλος του Δεκεμβρίου 2016, το συνολικό υπόλοιπο των ΜΕΑ (εξαιρουμένων των στοιχείων εκτός ισολογισμού) ανερχόταν σε € 104,8 δις ή € 1 δις χαμηλότερα από το ποσό που είχε τεθεί ως στόχος.

Τους πρώτους μήνες του 2017, σημαντικές νομοθετικές αλλαγές προς την κατεύθυνση της μείωσης των ΜΕΑ περιλαμβάνουν την τροποποίηση του Νόμου 4172/2013 για την άρση των φορολογικών εμποδίων (σημ. 12) και τη ψήφιση του Νόμου 4469/2017 για τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών για τις επιχειρήσεις.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τους επιχειρησιακούς στόχους για τα ΜΕΑ του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος, τις κυριότερες αβεβαιότητες και τη στρατηγική της Τράπεζας για τα ΜΕΑ παρέχονται στη σημ. 7.2 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

15. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

| | 31 Μαρτίου 2017 | 31 Δεκεμβρίου 2016 |
|--|----------------------------|-------------------------------|
| | € εκατ. | € εκατ. |
| Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων | 3.908 | 3.670 |
| Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου | 7.907 | 8.227 |
| Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων | 547 | 566 |
| Σύνολο | 12.362 | 12.463 |

Το χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων ανά κατηγορία αναλύεται ως εξής:

| | 31 Μαρτίου 2017 | | | Σύνολο € εκατ. |
|--|--|--|--|---------------------------|
| | Διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι € εκατ. | Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου € εκατ. | Διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη επενδυτικοί τίτλοι € εκατ. | |
| Ομόλογα | | | | |
| - Ομόλογα έκδοσης του ευρωπαϊκού ΤΧΣ | - | 6.655 | - | 6.655 |
| - Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου | 1.091 | 897 | - | 1.988 |
| - Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου | 1.277 | - | - | 1.277 |
| - Λοιπά κυβερνητικά ομόλογα | 1.087 | 301 | 381 | 1.769 |
| - Λοιποί εκδότες | 314 | 54 | 166 | 534 |
| | 3.769 | 7.907 | 547 | 12.223 |
| Μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια | 139 | - | - | 139 |
| Σύνολο | 3.908 | 7.907 | 547 | 12.362 |
| | | | | |
| | 31 Δεκεμβρίου 2016 | | | Σύνολο € εκατ. |
| Διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι € εκατ. | Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου € εκατ. | Διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη επενδυτικοί τίτλοι € εκατ. | | |
| Ομόλογα | | | | |
| - Ομόλογα έκδοσης του ευρωπαϊκού ΤΧΣ | - | 6.843 | - | 6.843 |
| - Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου | 1.039 | 929 | - | 1.968 |
| - Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου | 1.289 | - | - | 1.289 |
| - Λοιπά κυβερνητικά ομόλογα | 909 | 306 | 393 | 1.608 |
| - Λοιποί εκδότες | 290 | 149 | 173 | 612 |
| | 3.527 | 8.227 | 566 | 12.320 |
| Μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια | 143 | - | - | 143 |
| Σύνολο | 3.670 | 8.227 | 566 | 12.463 |

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Το 2008 και το 2010, σύμφωνα με τις τροποποιήσεις του ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση», ο Όμιλος μετέφερε χρεωστικούς τίτλους που πληρούσαν τα κριτήρια από το χαρτοφυλάκιο των «Διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων» στο χαρτοφυλάκιο «Δανειακών χρεωστικών τίτλων», το οποίο αποτιμάται στην αποσβέσιμη αξία κτήσης. Οι τόκοι από τους τίτλους που έχουν μεταφερθεί, συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στα έσοδα από τόκους, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Την 31 Μαρτίου 2017, η λογιστική αξία των τίτλων που έχουν μεταφερθεί, ανερχόταν σε € 922 εκατ. Εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η παραπάνω μεταφορά, η μεταβολή στην εύλογη αξία των μεταφερθέντων τίτλων για την περίοδο από την ημερομηνία μεταφοράς έως την 31 Μαρτίου 2017, θα είχε ως αποτέλεσμα € 341 εκατ. ζημιές, μετά από φόρους, οι οποίες θα αναγνωρίζονταν στο αποθεματικό αναπροσαρμογής των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων.

Πώληση ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ)

Στο πλαίσιο της απόφασης του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) και του ΕΤΧΣ για την εφαρμογή των βραχυπρόθεσμων μέτρων για την ελάφρυνση του Ελληνικού δημόσιου χρέους και σε συνέχεια της σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) την 20 Ιανουαρίου 2017, η Τράπεζα, μαζί με τις άλλες τρεις συστημικές Ελληνικές τράπεζες, σύναψε συμφωνία με το ΕΤΧΣ, το Ελληνικό Δημόσιο, το ΤΧΣ και την Τράπεζα της Ελλάδος την 16 Μαρτίου 2017 για την ανταλλαγή των ομολόγων κυμαινόμενου επιτοκίου του ΕΤΧΣ, τα οποία είχαν χρησιμοποιηθεί για την ανακεφαλοποίηση του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Η συμφωνία αυτή έχει ως στόχο να μειώσει τον επιτοκιακό κίνδυνο της Ελλάδας και να εξομαλύνει την αποπληρωμή του χρέους της. Ειδικότερα, τα εν λόγω ομόλογα του ΕΤΧΣ, θα ανταλλαχθούν στη λογιστική τους αξία είτε με μετρητά είτε με αντίστοιχα ομόλογα σταθερού επιτοκίου του ΕΤΧΣ μεγαλύτερης διάρκειας, τα οποία θα επαναπωληθούν στο ΕΤΧΣ ύστερα από μία σύντομη περίοδο διακράτησης. Η ανταλλαγή αναμένεται να λάβει χώρα σταδιακά τους επόμενους μήνες μέσω διακριτών μηνιαίων συναλλαγών, οι οποίες θα έχουν τελικώς ως αποτέλεσμα την πώληση των ομολόγων κυμαινόμενου επιτοκίου του ΕΤΧΣ που κατέχει η Τράπεζα στη λογιστική τους αξία.

Στο πλαίσιο αυτό, το πρώτο τρίμηνο του 2017 και το Μάιο 2017 (μέχρι 12 Μαΐου), η Τράπεζα αντάλλαξε ομόλογα κυμαινόμενου επιτοκίου του ΕΤΧΣ ονομαστικής αξίας € 1,6 δις και € 0,5 δις αντίστοιχα, με ομόλογα σταθερού επιτοκίου του ΕΤΧΣ ίσης ονομαστικής αξίας. Τον Απρίλιο 2017, τα ανταλλαχθέντα ομόλογα του ΕΤΧΣ ονομαστικής αξίας € 1,6 δις επαναπωλήθηκαν στο ΕΤΧΣ. Οι προαναφερθείσες συναλλαγές δεν επηρέασαν τα αποτελέσματα της Τράπεζας.

Τον Ιανουάριο 2017, προγενέστερα της προαναφερθείσας απόφασης του ΔΣ και σύμφωνα με την σχετική απόφαση του ΕΤΧΣ τον Απρίλιο 2016 που επέτρεψε στις Ελληνικές τράπεζες να πωλήσουν τα εν λόγω ομόλογα στα μέλη του Ευρωσυστήματος σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Αγοράς Ομολόγων Δημοσίου Τομέα (Public Sector Asset Purchase Program), η Τράπεζα προχώρησε στην πώληση ομολόγων του ΕΤΧΣ ονομαστικής αξίας € 187 εκατ., αναγνωρίζοντας κέρδος ποσού € 5 εκατ. στα «Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους».

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

16. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες

Παρακάτω παρατίθενται οι θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας την 31 Μαρτίου 2017, που περιλαμβάνονται στις ενδιάμεσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017:

| <u>Επωνυμία εταιρείας</u> | <u>Σημείωση</u> | <u>Ποσοστό συμμετοχής</u> | <u>Χώρα εγκατάστασης</u> | <u>Τομέας δραστηριότητας</u> |
|--|-----------------|---------------------------|--------------------------|--|
| Be Business Exchanges A.E. Δικτύων Εταιρικών Συναλλαγών και Παροχής Λογιστικών και Φορολογικών Υπηρεσιών | | 98,01 | Ελλάδα | Ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω διαδικτύου, παροχή λογιστικών και φορολογικών υπηρεσιών |
| Cloud Hellas Κτηματική Α.Ε. ⁽¹⁾ | | 20,00 | Ελλάδα | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας |
| Eurobank Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. | | 100,00 | Ελλάδα | Υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και περιουσίας |
| Eurobank A.E. Οργανωτικών Συστημάτων Μισθοδοσίας και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών | | 100,00 | Ελλάδα | Παροχή υπηρεσιών μισθοδοσίας και συμβουλευτικών υπηρεσιών |
| Eurobank Equities A.E.Π.Ε.Υ. | | 100,00 | Ελλάδα | Χρηματιστηριακές και συμβουλευτικές υπηρεσίες |
| Eurobank Ergasias Leasing A.E. | | 100,00 | Ελλάδα | Χρηματοδοτικές μισθώσεις |
| Eurobank Factors A.E.Π.Ε.Α. | | 100,00 | Ελλάδα | Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων |
| Eurobank FPS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις | γ | 100,00 | Ελλάδα | Διαχείριση Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις |
| Eurobank Υπηρεσίες Προώθησης και Διαχείρισης Προϊόντων Καταναλωτικής και Στεγαστικής Πίστης Α.Ε. | | 100,00 | Ελλάδα | Προώθηση/ διαχείριση προϊόντων καταναλωτικής και στεγαστικής πίστης |
| Grivalia Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία ⁽¹⁾ | | 20,00 | Ελλάδα | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας |
| Eurobank Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε. | | 100,00 | Ελλάδα | Υπηρεσίες ακινήτων |
| Eurobank Υπηρεσίες Ενημέρωσης Οφειλετών Α.Ε. | | 100,00 | Ελλάδα | Ενημέρωση οφειλετών με ληξιπρόθεσμες οφειλές |
| Hellenic Post Credit Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Πιστώσεων | | 50,00 | Ελλάδα | Διαχείριση πιστωτικών καρτών και παροχή λουτών υπηρεσιών |
| Eurobank ERB A.E.Δ.Α.Κ. ⁽²⁾ | | 100,00 | Ελλάδα | Υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων |
| Herald Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Ανάπτυξης Ακινήτων και Υπηρεσιών 1 | | 100,00 | Ελλάδα | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας |
| Herald Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Ανάπτυξης Ακινήτων και Υπηρεσιών 2 | | 100,00 | Ελλάδα | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας |
| Στάνταρντ Κτηματική Α.Ε. | α | 100,00 | Ελλάδα | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας |
| Eurobank Bulgaria A.D. | | 99,99 | Βουλγαρία | Τράπεζα |
| Bulgarian Retail Services A.D. | | 100,00 | Βουλγαρία | Παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και διαχείριση πιστωτικών καρτών |
| ERB Property Services Sofia A.D. | | 100,00 | Βουλγαρία | Υπηρεσίες ακινήτων |
| ERB Leasing E.A.D. | | 100,00 | Βουλγαρία | Χρηματοδοτικές μισθώσεις |
| IMO 03 E.A.D. | | 100,00 | Βουλγαρία | Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας |
| IMO Central Office E.A.D. | | 100,00 | Βουλγαρία | Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας |
| IMO Property Investments Sofia E.A.D. | | 100,00 | Βουλγαρία | Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας |
| ERB Hellas (Cayman Islands) Ltd | | 100,00 | Νησιά Cayman | Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων |
| Berberis Investments Ltd | | 100,00 | Νησιά Channel | Εταιρεία χαρτοφυλακίου |
| ERB Hellas Funding Ltd | | 100,00 | Νησιά Channel | Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων |
| Eurobank Cyprus Ltd | | 100,00 | Κύπρος | Τράπεζα |
| CEH Balkan Holdings Ltd | | 100,00 | Κύπρος | Εταιρεία χαρτοφυλακίου |
| Chamia Enterprises Company Ltd | | 100,00 | Κύπρος | Εταιρεία επενδύσεων ειδικού σκοπού |
| ERB New Europe Funding III Ltd | | 100,00 | Κύπρος | Παροχή Πιστώσεων |
| Foramnio Ltd | | 100,00 | Κύπρος | Επενδύσεις Ακινήτων |
| NEU 03 Property Holdings Ltd | | 100,00 | Κύπρος | Εταιρεία Χαρτοφυλακίου |
| NEU II Property Holdings Ltd | | 100,00 | Κύπρος | Εταιρεία Χαρτοφυλακίου |
| NEU BG Central Office Ltd | | 100,00 | Κύπρος | Εταιρεία Χαρτοφυλακίου |
| NEU Property Holdings Ltd | | 100,00 | Κύπρος | Εταιρεία Χαρτοφυλακίου |
| Eurobank Private Bank Luxembourg S.A. | | 100,00 | Λουξεμβούργο | Τράπεζα |
| Eurobank Fund Management Company (Luxembourg) S.A. | | 100,00 | Λουξεμβούργο | Διαχείριση κεφαλαίων |
| Eurobank Holding (Luxembourg) S.A. | | 100,00 | Λουξεμβούργο | Εταιρεία Χαρτοφυλακίου |
| Grivalia New Europe S.A. ⁽¹⁾ | | 20,00 | Λουξεμβούργο | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας |
| ERB New Europe Funding B.V. | | 100,00 | Ολλανδία | Παροχή πιστώσεων |
| ERB New Europe Funding II B.V. | | 100,00 | Ολλανδία | Παροχή πιστώσεων |
| ERB New Europe Holding B.V. | | 100,00 | Ολλανδία | Εταιρεία Χαρτοφυλακίου |
| Bancpost S.A. | | 99,15 | Ρουμανία | Τράπεζα |
| Eliade Tower S.A. ⁽¹⁾ | | 20,00 | Ρουμανία | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας |
| ERB IT Shared Services S.A. | | 100,00 | Ρουμανία | Επεξεργασία στοιχείων πληροφορικής |
| ERB Leasing IFN S.A. | | 100,00 | Ρουμανία | Χρηματοδοτικές μισθώσεις |
| ERB Retail Services IFN S.A. | | 100,00 | Ρουμανία | Διαχείριση πιστωτικών καρτών |
| Eurobank Finance S.A. | | 100,00 | Ρουμανία | Επενδυτικές υπηρεσίες |
| Eurobank Property Services S.A. | | 100,00 | Ρουμανία | Υπηρεσίες ακινήτων |

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

| <u>Επωνυμία εταιρείας</u> | <u>Σημείωση</u> | <u>Ποσοστό συμμετοχής</u> | <u>Χώρα εγκατάστασης</u> | <u>Τομέας δραστηριότητας</u> |
|--|-----------------|---------------------------|--------------------------|--|
| IMO Property Investments Bucuresti S.A. | | 100,00 | Ρουμανία | Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας |
| IMO-II Property Investments S.A. | | 100,00 | Ρουμανία | Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας |
| Retail Development S.A. ⁽¹⁾ | | 20,00 | Ρουμανία | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας |
| Seferco Development S.A. ⁽¹⁾ | | 20,00 | Ρουμανία | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας |
| Eurobank A.D. Beograd | | 99,98 | Σερβία | Τράπεζα |
| ERB Asset Fin d.o.o. Beograd ⁽²⁾ | | 100,00 | Σερβία | Μίσθωση οχημάτων |
| ERB Leasing A.D. Beograd | | 99,99 | Σερβία | Χρηματοδοτικές μισθώσεις |
| ERB Property Services d.o.o. Beograd | | 100,00 | Σερβία | Υπηρεσίες ακινήτων |
| IMO Property Investments A.D. Beograd | | 100,00 | Σερβία | Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας |
| Reco Real Property A.D. ⁽¹⁾ | | 20,00 | Σερβία | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας |
| ERB Istanbul Holding A.S. | | 100,00 | Τουρκία | Εταιρεία Χαρτοφυλακίου |
| ERB Hellas Plc | | 100,00 | Ηνωμένο Βασίλειο | Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων |
| Anartychi SME I Plc | | - | Ηνωμένο Βασίλειο | Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων |
| Karta II Plc | | - | Ηνωμένο Βασίλειο | Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων |
| Themeleion II Mortgage Finance Plc ⁽²⁾ | | - | Ηνωμένο Βασίλειο | Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων |
| Themeleion III Mortgage Finance Plc ⁽²⁾ | | - | Ηνωμένο Βασίλειο | Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων |
| Themeleion IV Mortgage Finance Plc ⁽²⁾ | | - | Ηνωμένο Βασίλειο | Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων |
| Themeleion Mortgage Finance Plc ⁽²⁾ | | - | Ηνωμένο Βασίλειο | Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων |
| Tegea Plc | | - | Ηνωμένο Βασίλειο | Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων |

⁽¹⁾ Την 31 Μαρτίου 2017, το ποσοστό ενοποίησης του υπό-ομίλου Grivalia ανήλθε σε 20,83%, μετά την εξαίρεση των ιδίων μετοχών της Grivalia.

⁽²⁾ Εταιρείες οι οποίες είναι υπό ρευστοποίηση την 31 Μαρτίου 2017.

Οι ακόλουθες εταιρείες δεν περιλαμβάνονται στις συνοπτικές ενοποιημένες ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις κυρίως λόγω μη σημαντικότητας:

(i) Εταιρείες χαρτοφυλακίου και άλλες εταιρείες ειδικού σκοπού του Ομίλου για τη συγκέντρωση κεφαλαίων: (α) Themeleion III Holdings Ltd και Themeleion IV Holdings Ltd, οι οποίες είναι υπό ρευστοποίηση, (β) Anartychi SME I Holdings Ltd, Karta II Holdings Ltd και Tegea Holdings Ltd και (γ) Themeleion V Mortgage Finance Plc, Themeleion VI Mortgage Finance Plc και Anartychi APC Ltd, οι οποίες αναβίωσαν και είναι υπό ρευστοποίηση.

(ii) Εταιρείες οι οποίες είναι αδρανείς/υπό ρευστοποίηση: Enalios Αξιοποιήσεις Ακινήτων Α.Ε.Ε. και Ξενοδοχεία της Ελλάδος Α.Ε.

(iii) Εταιρείες οι οποίες ελέγχονται από τον Όμιλο βάσει σχετικών συμφωνητικών ενεχυρίασης των μετοχών τους: Finas Α.Ε., Rovinvest Α.Ε., Provet Α.Ε. και Promivet Α.Ε.

(α) Στάνταρντ Κτηματική Α.Ε., Ελλάδα

Τον Ιανουάριο 2017, η Τράπεζα απέκτησε το 100% των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου της εταιρείας επενδύσεων ακίνητης περιουσίας Στάνταρντ Κτηματική Α.Ε., έναντι τιμήματος σε μετρητά ύψους € 0,75 εκατ. Η εξαγορά πραγματοποιήθηκε με απόκτηση μετοχών της εταιρείας λόγω ενεργοποίησης ενεχύρου επί αυτών βάσει συμφωνίας χρηματοδοτικής μίσθωσης του Ομίλου υπολειπόμενου ποσού € 20 εκατ. (μετά από μία πρόβλεψη απομείωσης ποσού € 25 εκατ.).

Η απόκτηση λογιστικοποιήθηκε ως συνένωση επιχειρήσεων με τη μέθοδο της εξαγοράς. Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν δεν έχει ολοκληρωθεί έως την ημερομηνία της δημοσίευσης των παρουσών οικονομικών καταστάσεων. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, οι προσωρινές εύλογες αξίες του συνόλου του ενεργητικού ανήλθαν σε € 22 εκατ., ενώ οι συνολικές υποχρεώσεις (αφορούν κυρίως στην ενδοομιλική χρηματοδοτική μίσθωση) ανήλθαν σε € 45 εκατ. Με βάση τις προσωρινές εύλογες αξίες που αναφέρθηκαν παραπάνω, η υπεραξία ποσού € 24 εκατ. που προέκυψε από την συναλλαγή διεγράφη έναντι της πρόβλεψης απομείωσης για την ενδοομιλική χρηματοδοτική μίσθωση, καθώς δεν υποστηριζόταν από την ανάλυση των ταμειακών ροών της εν λόγω εταιρείας.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

(β) Grivalia Hospitality S.A., Λουξεμβούργο

Το Φεβρουάριο 2017, η συμμετοχή της θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας, Grivalia Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, στην εταιρεία μειώθηκε από 100% σε 50%, σε συνέχεια αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου κατά € 58 εκατ., υπέρ του νέου μετόχου της εταιρείας, ήτοι της Eurolife ERB A.E.A.Z. Βάσει των όρων της συμφωνίας των μετόχων, η εταιρεία λογιστικοποιείται ως κοινοπραξία του Ομίλου σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Ως αποτέλεσμα της συναλλαγής, το 20,42% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων θα αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας (μέσω της εφαρμογής της μεθόδου της καθαρής θέσης από την Grivalia και την Eurolife), ενώ το 39,58% θα αναλογεί στα δικαιώματα τρίτων. Το Μάρτιο 2017 ολοκληρώθηκε η απόκτηση του 100% της Pearl Island Holdings Limited από την εταιρεία.

(γ) Eurobank FPS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, Ελλάδα

Το πρώτο τρίμηνο του 2017, ο σκοπός της εταιρείας, όπως προσδιορίζεται στο καταστατικό της, τροποποιήθηκε και η ονομασία της εταιρείας μετατράπηκε από Eurobank Υπηρεσίες Διαχείρισης Απαιτήσεων Α.Ε. σε Eurobank FPS Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις. Σε συνέχεια των παραπάνω, η εταιρεία απέκτησε άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία της επιτρέπει να λειτουργεί ως ανεξάρτητος διαχειριστής των δανείων που χορηγούνται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, σύμφωνα με το Νόμο 4354/2015.

(δ) Anartyxi II Holdings Ltd και Anartyxi II Plc, Ηνωμένο Βασίλειο

Το Μάρτιο 2017, η ρευστοποίηση των εταιρειών ολοκληρώθηκε.

(ε) Daneion Holdings Ltd, Daneion 2007-1 Plc και Daneion APC Ltd, Ηνωμένο Βασίλειο

Το Μάρτιο 2017, η ρευστοποίηση των εταιρειών ολοκληρώθηκε.

Απόκτηση του Καταστήματος της Alpha Bank στη Βουλγαρία από την Eurobank Bulgaria A.D.

Την 1 Μαρτίου 2016, ολοκληρώθηκε η απόκτηση του συνόλου των δραστηριοτήτων του Καταστήματος της Alpha Bank στη Βουλγαρία («Κατάστημα») από τη θυγατρική τράπεζα της Eurobank στη Βουλγαρία, Eurobank Bulgaria A.D. («Postbank»). Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της συνένωσης επιχειρήσεων, τη 2 Μαρτίου 2016 μεταβιβάστηκαν στην Τράπεζα υποχρεώσεις της Postbank προς τον Όμιλο Alpha Bank ποσού € 55 εκατ. Το συνολικό κέρδος από την απόκτηση του Καταστήματος, ποσού € 57 εκατ., μετά από έξοδα που σχετίζονται με την απόκτηση ποσού € 3 εκατ., αποδόθηκε στις συγκεκριμένες συνθήκες της απόκτησης, στο πλαίσιο των σχεδίων αναδιάρθρωσης της Alpha Bank και της Eurobank και αναγνωρίστηκε στα «Λοιπά λειτουργικά αποτελέσματα» το πρώτο τρίμηνο του 2016. Το Δεκέμβριο 2016, μετά την οριστικοποίηση των εύλογων αξιών των απαιτήσεων και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν, το συνολικό κέρδος από την απόκτηση του Καταστήματος αναπροσαρμόστηκε σε € 55 εκατ.

Τα αποτελέσματα του Καταστήματος ενσωματώθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου από την 1 Μαρτίου 2016. Εάν η απόκτηση του Καταστήματος είχε πραγματοποιηθεί την 1 Ιανουαρίου 2016, τα έσοδα του Ομίλου θα είχαν αυξηθεί κατά € 2,71 εκατ., ενώ το καθαρό αποτέλεσμά του θα είχε μειωθεί κατά € 0,26 εκατ., για την περίοδο από την 1 Ιανουαρίου 2016 μέχρι την ημερομηνία της απόκτησης.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Eurobank A.E. Οργανωτικών Συστημάτων Μισθοδοσίας και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών, Ελλάδα

Τον Απρίλιο 2017, η πώληση της εταιρείας ολοκληρώθηκε έναντι συνολικού τιμήματος σε μετρητά ύψους € 2,1 εκατ. Το κέρδος που προέκυψε από τη συναλλαγή και αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου ανέρχεται σε € 0,5 εκατ.

ERB Asset Fin d.o.o. Beograd, Σερβία

Τον Απρίλιο 2017, η ρευστοποίηση της εταιρείας ολοκληρώθηκε.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

17. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες

Την 31 Μαρτίου 2017, οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες ανήλθαν σε € 143 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2016: € 101 εκατ.). Παρακάτω παρατίθενται οι συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου την 31 Μαρτίου 2017:

| <u>Επωνυμία εταιρείας</u> | <u>Σημείωση</u> | <u>Χώρα εγκατάστασης</u> | <u>Τομέας δραστηριότητας</u> | <u>Ποσοστό συμμετοχής</u> |
|---|-----------------|--------------------------|---|---------------------------|
| Femion Ltd | | Κύπρος | Εταιρεία επενδύσεων ειδικού σκοπού | 66,45 |
| ΤΕΦΙΝ Α.Ε. ⁽¹⁾ | | Ελλάδα | Εμπορία αυτοκινήτων και μηχανημάτων | 50,00 |
| Grivalia Hospitality S.A. ⁽²⁾ | | Λουξεμβούργο | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας | 50,00 |
| Piraeus Port Plaza 1 Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων ⁽³⁾ | | Ελλάδα | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας | 50,00 |
| Sinda Enterprises Company Ltd | | Κύπρος | Εταιρεία επενδύσεων ειδικού σκοπού | 48,00 |
| Singidunum - Buildings d.o.o. Beograd | | Σερβία | Ανάπτυξη οικοδομικών σχεδίων | 43,19 |
| Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Ανώνυμη Εταιρεία | α | Ελλάδα | Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας | 41,67 |
| Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων Α.Ε. ⁽⁴⁾ | | Ελλάδα | Εταιρεία χρηματοδότησης επενδύσεων | 33,82 |
| Rosequeens Properties Ltd | | Κύπρος | Εταιρεία επενδύσεων ειδικού σκοπού | 33,33 |
| Rosequeens Properties SRL | | Ρουμανία | Εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας | 33,33 |
| Odyssey GP S.a.r.l. | | Λουξεμβούργο | Εταιρεία επενδύσεων ειδικού σκοπού | 20,00 |
| Eurolife ERB Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών ⁽⁵⁾ | | Ελλάδα | Εταιρεία χαρτοφυλακίου | 20,00 |

⁽¹⁾ Το Δεκέμβριο του 2013, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας αποφάσισε τη ρευστοποίησή της.

⁽²⁾ Η θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Grivalia Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία κατέχει το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας (σημ. 16).

⁽³⁾ Η θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Grivalia Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία κατέχει το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Συνεπώς, σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, το 10,42% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων αναλογεί στους μετόχους της Τράπεζας, ενώ το 39,58% αναλογεί στα δικαιώματα τρίτων.

⁽⁴⁾ Ο όμιλος Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων (Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων Α.Ε. και οι θυγατρικές της) θεωρείται συγγενής εταιρεία του Ομίλου.

⁽⁵⁾ Ο όμιλος Eurolife (Eurolife ERB Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών και οι θυγατρικές της) θεωρείται συγγενής εταιρεία του Ομίλου.

(α) Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε., Ελλάδα

Τον Ιανουάριο 2017, στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης του χρέους της ΝΙΚΑΣ Α.Ε. και των θυγατρικών της, η Τράπεζα απέκτησε το 41,67% των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου της Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε. έναντι τιμήματος € 0,01 εκατ. Στη συνέχεια, η Τράπεζα συμμετείχε μαζί με τις άλλες τράπεζες οι οποίες είχαν συμμετοχή στο εξασφαλισμένο ομολογιακό δάνειο της ΝΙΚΑΣ Α.Ε. (η Alpha Bank και η Attica Bank), αναλογικά, δηλαδή με ποσό € 7,5 εκατ., στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε. συνολικού ποσού € 18 εκατ.

Η Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε., σε εκτέλεση της συμφωνίας για την αναδιάρθρωση του χρέους της ΝΙΚΑΣ Α.Ε., η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ανταλλαγή χρέους με απόκτηση ακινήτου της εταιρείας, απέκτησε από τη ΝΙΚΑΣ Α.Ε. έναντι συνολικού τιμήματος € 17 εκατ. το εν λόγω ακίνητο, το οποίο είχε δοθεί ως εξασφάλιση του σχετικού ομολογιακού δανείου της εταιρείας. Το ποσό που εισπράχθηκε από την πώληση του ακινήτου χρησιμοποιήθηκε από τη ΝΙΚΑΣ Α.Ε. για τη μερική αποπληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων της έναντι των τραπεζών.

Η Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε. λογιστικοποιείται ως συγγενής εταιρεία του Ομίλου.

(β) Famar S.A., Λουξεμβούργο

Την 7 Μαρτίου 2017, η Τράπεζα απέκτησε το 24,37% των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου της Famar S.A. έναντι τιμήματος € 2. Η απόκτηση έλαβε χώρα σε εκτέλεση ενός Πρωτοκόλλου Αναδιάρθρωσης, σύμφωνα με το οποίο η Marinopoulos Holding S.à r.l. είχε συμφωνήσει για την πώληση των μετοχών της εταιρείας στην Eurobank, την Alpha Bank, την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και την Τράπεζα Πειραιώς (οι Ελληνικές Τράπεζες). Στη συνέχεια, η συμμετοχή της Τράπεζας στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας μειώθηκε σε 23,55%. Σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας των μετόχων που υπεγράφη την 7 Μαρτίου 2017, τη διοίκηση της Famar S.A. ανέλαβαν η Pillarstone και οι Ελληνικές Τράπεζες. Επιπλέον, οι Ελληνικές Τράπεζες διέθεσαν στη Famar S.A. νέα κεφάλαια ύψους € 40 εκατ. (η Eurobank συμμετείχε με ποσοστό 24,37%) και το εναπομείναν χρέος της Famar Holding αναδιάρθρωθηκε. Ο στόχος της απόκτησης της Famar S.A. από τις Ελληνικές Τράπεζες ήταν να μεγιστοποιηθεί η δυνατότητα

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

ανάκτησης των δανείων που έχουν χορηγηθεί στον όμιλο Famar και στον όμιλο Μαρινόπουλου, τα δάνεια του οποίου είχαν εξασφαλιστεί με ενέχυρο μετοχές της Famar.

Λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα της συναλλαγής, ο Όμιλος αξιολογεί επί του παρόντος τις λογιστικές επιπτώσεις της συνολικής συμφωνίας, περιλαμβανομένης και της κατηγοριοποίησης της συμμετοχής του στην αποκτηθείσα εταιρεία.

18. Επενδύσεις σε ακίνητα

Η κίνηση της αναπόσβεστης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα αναλύεται παρακάτω:

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. |
|--|--|
| Αξία κτήσεως: | |
| Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου | 986 |
| Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών ⁽¹⁾ | 20 |
| Μεταφορές από/ προς ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία | 1 |
| Μεταφορές από/ προς ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία | (20) |
| Αγορές | 21 |
| Πωλήσεις και διαγραφές | (9) |
| Απομείωση | (1) |
| Υπόλοιπο την 31 Μαρτίου | 998 |
| Συσσωρευμένες αποσβέσεις: | |
| Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου | (81) |
| Μεταφορές από/ προς ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία | 2 |
| Πωλήσεις και διαγραφές | 1 |
| Αποσβέσεις περιόδου | (3) |
| Υπόλοιπο την 31 Μαρτίου | (81) |
| Αναπόσβεστη αξία την 31 Μαρτίου | 917 |

⁽¹⁾ Αφορά στην απόκτηση της Στάνταρντ Κτηματική Α.Ε. (σημ. 16).

19. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|---|--|---|
| Απαιτήσεις από το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων | 698 | 695 |
| Ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς και σχετικές προκαταβολές | 400 | 406 |
| Ενεχυριασμένο ποσό που σχετίζεται με χρηματοοικονομική εγγύηση για τον πιστωτικό κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου | 242 | 242 |
| Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος | 190 | 192 |
| Λοιπές εγγυήσεις | 64 | 74 |
| Προπληρωμένα έξοδα και δεδουλευμένα έσοδα | 65 | 57 |
| Λοιπά στοιχεία ενεργητικού | 157 | 185 |
| Σύνολο ⁽¹⁾ | 1.816 | 1.851 |

⁽¹⁾ Την 31 Μαρτίου 2017, οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες έχουν παρουσιαστεί ως ξεχωριστή γραμμή στον Ισολογισμό. Τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί αντίστοιχα.

Την 31 Μαρτίου 2017, τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού ποσού € 157 εκατ. αφορούν κυρίως σε απαιτήσεις σχετιζόμενες με α) υπόλοιπα σε διακανονισμό με πελάτες, β) δημόσιους οργανισμούς, γ) νομικές υποθέσεις, μετά από προβλέψεις και δ) χρηματοπιστηριακές δραστηριότητες.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

20. Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|---|--|---|
| Εξασφαλισμένες υποχρεώσεις προς την ΕΚΤ και την ΤτΕ | 15.679 | 13.906 |

Την 31 Μαρτίου 2017, η Τράπεζα αύξησε την εξάρτησή της από το μηχανισμό χρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος σε € 15,7 δις (εκ των οποίων € 12,2 δις αφορούν σε χρηματοδότηση από τον Έκτακτο Μηχανισμό Παροχής Ρευστότητας - ELA), κυρίως λόγω της αντικατάστασης του δανεισμού από τη διατραπεζική αγορά μέσω συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων με χρήση ομολόγων του ΕΤΧΣ με χρηματοδότηση από την ΕΚΤ, στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την ανταλλαγή των ομολόγων του ΕΤΧΣ (τα ομόλογα του ΕΤΧΣ δίνονται ως εγγυήσεις στην ΕΚΤ μερικές μέρες πριν την ανταλλαγή). Επιπλέον, η Τράπεζα αντικατέστησε το δανεισμό ύψους € 1,3 δις από τις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ (main refinancing operations – MROs) με τις στοχευμένες πράξεις μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (targeted longer-term refinancing operations - TLTROs) της ΕΚΤ. Την 30 Απριλίου 2017, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα ανήλθε σε € 14,5 δις, εκ των οποίων € 11,9 δις αφορούν σε χρηματοδότηση από τον ELA, κυρίως λόγω των εισροών από την πώληση των ανταλλαχθέντων ομολόγων του ΕΤΧΣ (σημ. 15).

21. Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|--|--|---|
| Εξασφαλισμένες υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα | 5.349 | 7.275 |
| Δανεισμός από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρεμφερείς οργανισμούς | 336 | 362 |
| Διατραπεζικός δανεισμός | 40 | 50 |
| Τρεχούμενοι λογαριασμοί τραπεζών και υπόλοιπα σε διακανονισμό | 99 | 74 |
| Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις ⁽¹⁾ | 18 | 19 |
| Σύνολο | 5.842 | 7.780 |

⁽¹⁾ Αφορά σε δανειακή υποχρέωση εξασφαλισμένη με ένα επενδυτικό ακίνητο. Τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοσθεί αντίστοιχα.

Την 31 Μαρτίου 2017, η πλειοψηφία των εξασφαλισμένων υποχρεώσεων από συναλλαγές με λοιπές τράπεζες πραγματοποιήθηκε με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εξωτερικού με εγγύηση ομόλογα ΕΤΧΣ, καλυμμένες ομολογίες και ομόλογα εγγύησης Ελληνικού Δημοσίου που εκδόθηκαν και διακρατήθηκαν από την Τράπεζα (σημ. 15 και 23). Την 31 Μαρτίου 2017, ο δανεισμός από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρεμφερείς οργανισμούς περιλαμβάνει δανεισμό από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank), την Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (European Bank for Reconstruction and Development) και από λοιπούς παρεμφερείς οργανισμούς.

22. Υποχρεώσεις προς πελάτες

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|---|--|---|
| Καταθέσεις ταμειυτηρίου και τρεχούμενοι λογαριασμοί | 18.877 | 19.124 |
| Προθεσμιακές καταθέσεις | 14.689 | 14.806 |
| Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων | 53 | 53 |
| Λοιπά προθεσμιακά προϊόντα (σημ. 23) | 41 | 48 |
| Σύνολο | 33.660 | 34.031 |

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Τα λοιπά προθεσμιακά προϊόντα αποτελούνται από (α) μεσοπρόθεσμους τίτλους κύριας οφειλής που κατείχαν πελάτες του Ομίλου ποσού € 9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2016: € 16 εκατ.) και (β) τίτλους μειωμένης εξασφάλισης που κατείχαν πελάτες του Ομίλου, ποσού € 32 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2016: € 32 εκατ.).

23. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|--|--|---|
| Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN) (σημ. 22) | 57 | 59 |
| Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης - Lower Tier II (σημ. 22) | 43 | 43 |
| Σύνολο | 100 | 102 |

Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)

Κατά τη διάρκεια της περιόδου, ο Όμιλος προχώρησε στην επαναγορά μεσοπρόθεσμων τίτλων ονομαστικής αξίας € 5 εκατ., αναγνωρίζοντας κέρδος € 0,2 εκατ., το οποίο παρουσιάστηκε στα «Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών» της κατάστασης αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Ομόλογα εγγύησης Ελληνικού Δημοσίου και καλυμμένες ομολογίες

Την 31 Μαρτίου 2017, τα ομόλογα εγγύησης Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο του δεύτερου πυλώνα του Προγράμματος Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας (σημ. 4), καθώς και οι καλυμμένες ομολογίες, ονομαστικής αξίας € 2.500 εκατ. και € 2.275 εκατ., αντίστοιχα, κατέχονταν από την Τράπεζα και τις θυγατρικές της.

Οι απαιτούμενες γνωστοποιήσεις σχετικά με τις εκδοθείσες καλυμμένες ομολογίες, βάσει της Π.Δ.Τ.Ε. 2620/28.08.2009, είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (Εκθεση προς Επενδυτές για τα Προγράμματα Καλυμμένων Ομολογιών).

24. Λοιπές υποχρεώσεις

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|--|--|---|
| Υπόλοιπα σε διακανονισμό ⁽¹⁾ | 183 | 249 |
| Λοιπές προβλέψεις | 114 | 121 |
| Προεισπραγμένα έσοδα και έξοδα δεδουλευμένα | 117 | 82 |
| Χρηματοοικονομική εγγύηση για πιστωτικό κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου | 47 | 48 |
| Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία | 48 | 48 |
| Φόρος εισοδήματος πληρωτέος | 21 | 18 |
| Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (σημ. 12) | 2 | 3 |
| Λοιπές υποχρεώσεις | 201 | 209 |
| Σύνολο | 733 | 778 |

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει υπόλοιπα σε διακανονισμό που σχετίζονται με τραπεζικές επιταγές και εμβάσματα, συναλλαγές πιστωτικών καρτών, λοιπές τραπεζικές και χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες.

Την 31 Μαρτίου 2017, οι λοιπές υποχρεώσεις ποσού € 201 εκατ. αφορούν κυρίως σε α) υποχρεώσεις σε προμηθευτές και πιστωτές, β) εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς και γ) υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους και τέλη.

Την 31 Μαρτίου 2017, οι λοιπές προβλέψεις ποσού € 114 εκατ. περιλαμβάνουν κυρίως εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και απαιτήσεις υπό αμφισβήτηση ποσού € 69 εκατ. (σημ. 30), έξοδα αναδιάρθρωσης ποσού € 31 εκατ. (εκ των οποίων ποσό € 28 εκατ. σχετίζεται με το Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου) και λοιπές προβλέψεις για λειτουργικούς κινδύνους ποσού € 9 εκατ.

Η εφαρμογή του Προγράμματος Εθελούσιας Εξόδου, το οποίο είχε σχεδιαστεί για το προσωπικό του Ομίλου στην Ελλάδα στο πλαίσιο της εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης της Τράπεζας και σύμφωνα με τις σχετικές κύριες δεσμεύσεις που περιγράφονται σε αυτό (σημ. 6), ξεκίνησε στο δεύτερο τρίμηνο του 2016 και αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί εντός των επόμενων μηνών.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

25. Μετοχικό κεφάλαιο-κοινές μετοχές, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές

Η ονομαστική αξία των μετοχών της Τράπεζας είναι € 0,30 ανά μετοχή. Το κοινό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας είναι πλήρως καταβεβλημένο. Η μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου-κοινών μετοχών, της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και των ιδίων μετοχών παρουσιάζεται παρακάτω:

| | Μετοχικό κεφάλαιο - κοινές μετοχές | | | Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο | | |
|-------------------------------------|------------------------------------|------------|---------------------|--|------------|---------------------|
| | € εκατ. | € εκατ. | Καθαρό ποσό € εκατ. | € εκατ. | € εκατ. | Καθαρό ποσό € εκατ. |
| Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2017 | 656 | (1) | 655 | 8.056 | (1) | 8.055 |
| Αγορά ιδίων μετοχών | - | (0) | (0) | - | (0) | (0) |
| Πώληση ιδίων μετοχών | - | 0 | 0 | - | 0 | 0 |
| Υπόλοιπο την 31 Μαρτίου 2017 | 656 | (1) | 655 | 8.056 | (1) | 8.055 |

Η μεταβολή του αριθμού των μετοχών της Τράπεζας παρουσιάζεται παρακάτω:

| | Αριθμός μετοχών | | |
|-------------------------------------|---------------------------|--------------------|----------------------|
| | Εκδοθείσες κοινές μετοχές | Ίδιες μετοχές | Καθαρό ποσό |
| Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2017 | 2.185.998.765 | (1.487.571) | 2.184.511.194 |
| Αγορά ιδίων μετοχών | - | (1.587.957) | (1.587.957) |
| Πώληση ιδίων μετοχών | - | 325.380 | 325.380 |
| Υπόλοιπο την 31 Μαρτίου 2017 | 2.185.998.765 | (2.750.148) | 2.183.248.617 |

Ίδιες μετοχές

Με βάση το Νόμο 3756/2009, οι τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να αποκτήσουν ίδιες μετοχές, σύμφωνα με το άρθρο 16 του νόμου περί Ανωνύμων Εταιρειών.

Στα συνήθη πλαίσια των εργασιών τους, οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ενδέχεται να πραγματοποιήσουν αγορές και πωλήσεις ιδίων μετοχών.

26. Μετοχικό κεφάλαιο-προνομιούχες μετοχές

| Μετοχικό κεφάλαιο-Προνομιούχες μετοχές | 31 Μαρτίου | | 31 Δεκεμβρίου |
|--|-----------------|---------|---------------|
| | Αριθμός μετοχών | 2017 | 2016 |
| | | € εκατ. | € εκατ. |
| | 345.500.000 | 950 | 950 |

Τη 12 Ιανουαρίου 2009, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση 345.500.000 προνομιούχων μετοχών χωρίς δικαίωμα ψήφου, μη διαπραγματεύσιμων, μη μεταβιβάσιμων, μη σωρευτικής σταθερής απόδοσης 10% φορολογικά εκπιπτόμενης, με ονομαστική αξία € 2,75 έκαστη, σύμφωνα με το Νόμο 3723/2008 «Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας», οι οποίες καλύφθηκαν από το Ελληνικό Δημόσιο με ομόλογα ίσης αξίας. Η έκδοση ανήλθε σε € 940 εκατ., μετά από έσοδα, και ολοκληρώθηκε την 21 Μαΐου 2009. Σύμφωνα με το τρέχον νομικό και εποπτικό πλαίσιο, οι εκδοθείσες μετοχές περιλαμβάνονται για εποπτικούς σκοπούς στα μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 του Ομίλου (Common Equity Tier I Capital).

Η πληρωμή της μη σωρευτικής απόδοσης των προνομιούχων μετοχών προϋποθέτει τη διατήρηση του ελάχιστου ορίου των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας, που θέτει η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), την ύπαρξη αποθεματικών που δύναται να διανεμηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44Α του Νόμου περί Ανωνύμων Εταιρειών 2190/1920 και την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τράπεζα έχει συσσωρευμένες ζημιές έως το τέλος του 2016, δεν επιτρέπεται η διανομή μερίσματος τόσο στους κατόχους κοινών όσο και στους κατόχους προνομιούχων μετοχών.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Περαιτέρω πληροφόρηση για τις προνομιούχες μετοχές παρατίθεται στη σημείωση 40 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

27. Προνομιούχοι τίτλοι

Το υπόλοιπο των προνομιούχων τίτλων που εξέδωσε ο Όμιλος μέσω της εταιρείας ειδικού σκοπού, ERB Hellas Funding Limited, την 31 Μαρτίου 2017, παρουσιάζεται παρακάτω:

| | Έκδοση Α € εκατ. | Έκδοση Β € εκατ. | Έκδοση Γ € εκατ. | Έκδοση Δ € εκατ. | Σύνολο € εκατ. |
|-------------------------------------|---------------------|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|
| Υπόλοιπο την 31 Μαρτίου 2017 | 2 | 4 | 18 | 19 | 43 |

Όλες οι υποχρεώσεις του εκδότη, αναφορικά με τις ανωτέρω εκδόσεις των προνομιούχων τίτλων, καλύπτονται από εγγυήσεις μειωμένης εξασφάλισης από την Τράπεζα. Οι αναλυτικοί όροι της κάθε έκδοσης, μαζί με την μερισματική τους απόδοση ή/και τη βάση υπολογισμού της είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας. Το μέρισμα των προνομιούχων τίτλων πρέπει να δηλωθεί και να πληρωθεί στην περίπτωση που η Τράπεζα διενεμεί μέρισμα. Για την περίοδο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017 και το 2016, η Τράπεζα δεν διένειμε μέρισμα. Συνεπώς, η ERB Hellas Funding Ltd ανακοίνωσε τη μη καταβολή του μη σωρευτικού μερίσματος των παραπάνω σειρών προνομιούχων τίτλων.

28. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Η εύλογη αξία είναι η τιμή που μία οντότητα θα λάμβανε κατά την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή θα κατέβαλε για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην κύρια (ή πιο συμφέρουσα) αγορά, κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης και υπό τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς (δηλ. τιμή εξόδου). Όταν δεν υπάρχει παρατηρήσιμη τιμή για πανομοιότυπο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, η εύλογη αξία επιμετράται με τη χρήση άλλων κατάλληλων τεχνικών αποτίμησης μεγιστοποιώντας τη χρήση συναφών παρατηρήσιμων δεδομένων και ελαχιστοποιώντας τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Τα παρατηρήσιμα δεδομένα προκύπτουν χρησιμοποιώντας στοιχεία της αγοράς, όπως πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό σχετικά με πραγματικά γεγονότα ή συναλλαγές, και αντανακλούν τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες στην αγορά για την τιμολόγηση χρηματοοικονομικών μέσων, όπως διαθέσιμες επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές για παρόμοια μέσα, επιτόκια και καμπύλες επιτοκίων, τεκμαρτή μεταβλητότητα και περιθώρια φερεγγυότητας (credit spreads).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ομίλου που αποτιμώνται στην εύλογη αξία ή στην αποσβέσιμη αξία κτήσης και η εύλογη αξία τους έχει γνωστοποιηθεί, κατηγοριοποιούνται σε ένα από τα τρία επίπεδα ιεραρχίας εύλογης αξίας ανάλογα με το αν η αποτίμησή τους βασίζεται σε παρατηρήσιμα ή μη παρατηρήσιμα δεδομένα, ως ακολούθως:

- (α) Επίπεδο 1 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται βάσει επίσημων τιμών (μη προσαρμοσμένων) σε ενεργές αγορές για πανομοιότυπα χρηματοοικονομικά στοιχεία στα οποία ο Όμιλος μπορεί να έχει πρόσβαση κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Ενεργή θεωρείται η αγορά στην οποία οι τιμές αυτές είναι άμεσα και σε τακτά χρονικά διαστήματα διαθέσιμες από κάποιο χρηματιστήριο, χρηματιστή, διαπραγματευτή, βιομηχανικό κλάδο, υπηρεσία τιμών ή ρυθμιστική αρχή και αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές. Στο επίπεδο 1 περιλαμβάνονται ενεργά διαπραγματεύσιμοι χρεωστικοί τίτλοι, μετοχές και παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια, καθώς επίσης και αμοιβαία κεφάλαια τα οποία έχουν τακτικά και συχνά δημοσιευμένες τιμές.
- (β) Επίπεδο 2 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης με δεδομένα, διαφορετικά των επίσημων τιμών του Επιπέδου 1, τα οποία είναι παρατηρήσιμα είτε απευθείας ή εμμέσως, όπως : i) επίσημες τιμές για παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα σε ενεργές αγορές, ii) επίσημες τιμές για πανομοιότυπα ή παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα σε αγορές που δεν είναι ενεργές, iii) δεδομένα, εκτός των επίσημων τιμών, που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα, όπως επιτόκια και καμπύλες επιτοκίων παρατηρήσιμα σε τακτά χρονικά διαστήματα, επιτόκια προθεσμιακών συμβολαίων ξένου συναλλάγματος, τιμές μετοχών, περιθώρια φερεγγυότητας και τεκμαρτή μεταβλητότητα που λαμβάνονται από διεθνείς οργανισμούς παροχής τιμών αγοράς και iv) άλλα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που δεν είναι σημαντικά για τη συνολική επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Επιπέδου 2 περιλαμβάνουν εξωχρηματιστηριακά παράγωγα και μη άμεσα ρευστοποιήσιμους χρεωστικούς τίτλους, που κατέχονται ή εκδίδονται από τον Όμιλο.

- (γ) Επίπεδο 3 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης στις οποίες τα σημαντικότερα δεδομένα είναι μη παρατηρήσιμα. Κατά τη συλλογή των μη παρατηρήσιμων δεδομένων, χρησιμοποιούνται οι καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων του Ομίλου, ενώ ταυτόχρονα αντανακλώνται οι υποθέσεις των συμμετεχόντων στην αγορά (π.χ. παραδοχές σχετικά με τον κίνδυνο). Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Επιπέδου 3 περιλαμβάνουν μη διαπραγματευόμενους μετοχικούς τίτλους ή μετοχικούς τίτλους που διαπραγματεύονται σε αγορές οι οποίες δεν θεωρούνται ενεργές, συγκεκριμένα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα και δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία

Η κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους, παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρούμενα στην εύλογη αξία:

Χρηματοοικονομικά στοιχεία εμπορικού χαρτοφυλακίου
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

| 31 Μαρτίου 2017 | | | |
|-----------------|--------------|-----------|--------------|
| Επίπεδο 1 | Επίπεδο 2 | Επίπεδο 3 | Σύνολο |
| € εκατ. | € εκατ. | € εκατ. | € εκατ. |
| 46 | 0 | 1 | 47 |
| 0 | 1.750 | 2 | 1.752 |
| 3.837 | 18 | 53 | 3.908 |
| 3.883 | 1.768 | 56 | 5.707 |

Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων επιμετρούμενα στην εύλογη αξία:

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
Υποχρεώσεις προς τους πελάτες:
- Σύνθετες καταθέσεις
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους:
- Σύνθετοι τίτλοι
Υποχρεώσεις συναλλαγών
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων

| | | | |
|----------|--------------|----------|--------------|
| 0 | 2.236 | - | 2.236 |
| - | 3 | - | 3 |
| - | 3 | - | 3 |
| 4 | - | - | 4 |
| 4 | 2.242 | - | 2.246 |

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρούμενα στην εύλογη αξία:

Χρηματοοικονομικά στοιχεία εμπορικού χαρτοφυλακίου
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

| 31 Δεκεμβρίου 2016 | | | |
|--------------------|--------------|-----------|--------------|
| Επίπεδο 1 | Επίπεδο 2 | Επίπεδο 3 | Σύνολο |
| € εκατ. | € εκατ. | € εκατ. | € εκατ. |
| 70 | 0 | 1 | 71 |
| 0 | 1.978 | 2 | 1.980 |
| 3.586 | 30 | 54 | 3.670 |
| 3.656 | 2.008 | 57 | 5.721 |

Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων επιμετρούμενα στην εύλογη αξία:

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
Υποχρεώσεις προς τους πελάτες:
- Σύνθετες καταθέσεις
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους:
- Σύνθετοι τίτλοι
Υποχρεώσεις συναλλαγών
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων

| | | | |
|----------|--------------|----------|--------------|
| 0 | 2.441 | - | 2.441 |
| - | 3 | - | 3 |
| - | 3 | - | 3 |
| 4 | - | - | 4 |
| 4 | 2.447 | - | 2.451 |

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μεταφορές εντός και εκτός των επιπέδων ιεραρχίας της εύλογης αξίας στην αρχή του τριμήνου κατά το οποίο έχει πραγματοποιηθεί η μεταφορά ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου. Κατά τη διάρκεια της περιόδου που έληξε την 31 Μαρτίου 2017, δεν υπήρχαν μεταφορές μεταξύ των Επιπέδων 1 και 2, καθώς και μεταβολές στις τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Συμφωνία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Επιπέδου 3

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. |
|---|--|
| Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου | 57 |
| Μεταφορά σε επίπεδο 3 | 0 |
| Προσθήκες, μετά από πωλήσεις και λήξεις | (1) |
| Σύνολο κερδών περιόδου που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων | 0 |
| Σύνολο κερδών περιόδου που περιλαμβάνονται στα λοιπά αποτελέσματα | 0 |
| Υπόλοιπο την 31 Μαρτίου | 56 |

Διαδικασίες και τεχνικές αποτίμησης του Ομίλου

Ο τομέας Group Market Counterparty Risk Sector (GMCRS) θεσπίζει τις διαδικασίες που διέπουν την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ευρέως αναγνωρισμένα μοντέλα αποτίμησης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των κοινών χρηματοοικονομικών μέσων για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, όπως τις ανταλλαγές επιτοκίων και τις ανταλλαγές συναλλάγματος (interest and cross currency swaps), που χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς και απαιτούν την κρίση και την εκτίμηση της Διοίκησης σε μικρότερο βαθμό. Ειδικότερα, οι παρατηρήσιμες τιμές ή τα δεδομένα των μοντέλων αποτίμησης είναι συνήθως διαθέσιμα στην αγορά για τους εισηγμένους χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους, τα διαπραγματεύσιμα και τα απλά εξωχρηματιστηριακά παράγωγα. Η διαθεσιμότητα παρατηρήσιμων τιμών της αγοράς και των δεδομένων των μοντέλων αποτίμησης μειώνει την ανάγκη διενέργειας εκτιμήσεων από τη Διοίκηση και επίσης μειώνει την αβεβαιότητα σχετικά με τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών.

Όπου χρησιμοποιούνται τεχνικές αποτίμησης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, αυτές επιβεβαιώνονται για την ορθότητά τους έναντι ιστορικών στοιχείων και, όπου είναι εφικτό, έναντι τρεχουσών ή πρόσφατων παρατηρούμενων συναλλαγών σε διάφορα χρηματοοικονομικά μέσα, και επανεξετάζονται περιοδικά από κατάλληλο προσωπικό ανεξάρτητο από το προσωπικό που τα δημιούργησε. Όλα τα μοντέλα πιστοποιούνται πριν να χρησιμοποιηθούν και προσαρμόζονται έτσι ώστε να επιβεβαιώνεται ότι τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά δεδομένα και συγκριτικές τιμές αγοράς. Οι εκτιμήσεις των εύλογων αξιών που λαμβάνονται από τα μοντέλα προσαρμόζονται με τυχόν άλλους παράγοντες, όπως τον κίνδυνο ρευστότητας ή την αβεβαιότητα των μοντέλων, στο βαθμό που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα τους λάβουν υπόψη κατά την τιμολόγηση του χρηματοοικονομικού μέσου. Οι εύλογες αξίες, επίσης, αντανακλούν τον πιστωτικό κίνδυνο του μέσου και περιλαμβάνουν προσαρμογές ώστε να ληφθούν υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος της εταιρείας του Ομίλου και του αντισυμβαλλομένου, όπου κρίνεται αναγκαίο.

Οι διαδικασίες ελέγχου των μοντέλων αποτίμησης που εφαρμόζονται από τον Όμιλο, περιλαμβάνουν: επιβεβαίωση των παρατηρήσιμων τιμολογήσεων, επαναυπολογισμό των αποτιμήσεων του μοντέλου, επισκόπηση και διαδικασία έγκρισης για τα νέα μοντέλα ή/και αλλαγές στα υφιστάμενα, προσαρμογή και διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχων (back-testing) έναντι παρατηρήσιμων συναλλαγών στην αγορά, όπου είναι εφικτό, ανάλυση σημαντικών μεταβολών αποτίμησης, κλπ. Όταν για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας χρησιμοποιούνται οι αποτιμήσεις τρίτων, αυτές ελέγχονται προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 13.

Τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στην εύλογη αξία με προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια της αγοράς κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Αναπροσαρμογές για τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλομένου και τον πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου εφαρμόζονται στα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, όπου κρίνεται απαραίτητο. Για τις εν λόγω αναπροσαρμογές του πιστωτικού κινδύνου λαμβάνονται υπόψη οι αναμενόμενες ταμειακές ροές μεταξύ του Ομίλου και των αντισυμβαλλομένων με βάση τους σχετικούς όρους των συναλλαγών παραγώγων και η επίδραση του πιστωτικού κινδύνου στην αποτίμηση αυτών των ταμειακών ροών. Ανάλογα με τις συνθήκες, ο Όμιλος λαμβάνει επίσης υπόψη την επίδραση τυχόν διακανονισμών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων, συμβάσεων εξασφάλισης και σύναψης κύριων συμβάσεων συμψηφισμού για την αποτίμηση του πιστωτικού κινδύνου (Credit Risk Valuation Adjustment - CVA). Για τον υπολογισμό του CVA χρησιμοποιούνται οι πιθανότητες αθέτησης υποχρεώσεων, βασισμένες σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς όπως τα περιθώρια των συμβολαίων ανταλλαγής πιστωτικών κινδύνων (Credit Default Swaps - CDS), ανάλογα με την περίπτωση, ή τα εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης. Ο Όμιλος εφαρμόζει παρόμοια μεθοδολογία για τον

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

υπολογισμό του δικού του πιστωτικού κινδύνου (Debit Value Adjustments - DVA) όταν μπορεί να εφαρμοστεί. Όπου οι τεχνικές αποτίμησης βασίζονται σε εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης και το αντίστοιχο CVA είναι σημαντικό στο σύνολο της επιμέτρησης της εύλογης αξίας, τότε τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα κατηγοριοποιούνται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας. Μια εύλογα πιθανή μεταβολή του κύριου μη παρατηρήσιμου δεδομένου (δηλ. του ποσοστού ανάκτησης) που χρησιμοποιείται στην αποτίμησή τους, δεν θα είχε σημαντική επίδραση στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας τους.

Ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία των χρεωστικών τίτλων που κατέχει με βάση επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές για τίτλους με παρόμοιο επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, λήξη και απόδοση, τιμές διαπραγματεύσεως σε μη ενεργές αγορές για πανομοιότυπα ή παρόμοια χρηματοοικονομικά στοιχεία, ή με τη μέθοδο προεξόφλησης μελλοντικών ταμειακών ροών.

Για τους χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί από τον Όμιλο και επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, η εύλογη αξία προσδιορίζεται με προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας επιτόκιο προσαρμοσμένο για τον κίνδυνο, όπου ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου έχει προσδιοριστεί χρησιμοποιώντας δεδομένα έμμεσα παρατηρήσιμα, δηλαδή επίσημες τιμές τίτλων με παρόμοια χαρακτηριστικά που εκδίδονται από τον Όμιλο ή από άλλους εκδότες Ελληνικών τίτλων.

Η αξία των μη διαπραγματευόμενων μετοχικών τίτλων του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου προσδιορίζεται κυρίως χρησιμοποιώντας (i) εκθέσεις αποτίμησης τρίτων, οι οποίες βασίζονται στην καθαρή θέση των εταιρειών όπου η Διοίκηση δεν εκτελεί περαιτέρω σημαντικές προσαρμογές, και (ii) αποτιμήσεις καθαρής θέσης προσαρμοσμένες, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία στον ισολογισμό:

| | 31 Μαρτίου 2017 | |
|--|---------------------------|--------------------|
| | Λογιστική αξία | Εύλογη αξία |
| | € εκατ. | € εκατ. |
| Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες | 38.741 | 38.266 |
| Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων | | |
| - Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου | 7.907 | 7.472 |
| - Διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη επενδυτικοί τίτλοι | 547 | 552 |
| Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού | 47.195 | 46.290 |
| | | |
| Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους | 97 | 85 |
| Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων | 97 | 85 |
| | | |
| | 31 Δεκεμβρίου 2016 | |
| | Λογιστική αξία | Εύλογη αξία |
| | € εκατ. | € εκατ. |
| Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες | 39.058 | 38.872 |
| Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων | | |
| - Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου | 8.227 | 7.753 |
| - Διακρατούμενοι μέχρι τη λήξη επενδυτικοί τίτλοι | 566 | 567 |
| Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού | 47.851 | 47.192 |
| | | |
| Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους | 99 | 89 |
| Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων | 99 | 89 |

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Οι υποθέσεις και οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους είναι σύμφωνες με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση των εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Συγκεκριμένα:

- (α) Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες: για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες δεν υπάρχουν τιμές αγοράς, καθώς δεν υπάρχουν ενεργές αγορές στις οποίες διαπραγματεύονται. Οι εύλογες αξίες εκτιμώνται προεξοφλώντας τις μελλοντικές αναμενόμενες ταμειακές ροές για το χρονικό διάστημα που αναμένεται να ανακτηθούν, χρησιμοποιώντας κατάλληλα επιτόκια προσαρμοσμένα με τον κίνδυνο. Τα δάνεια ομαδοποιούνται σε κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων με παρόμοια χαρακτηριστικά, όπως αυτά παρακολουθούνται από τη Διοίκηση ανά προϊόν, τύπο δανειολήπτη και βαθμό καθυστέρησης, προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια των εκτιμώμενων αποτελεσμάτων αποτίμησης. Κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, ο Όμιλος κάνει υποθέσεις σχετικά με αναμενόμενες προκαταβολές, τα περιθώρια του προϊόντος και το χρονοδιάγραμμα εκποίησης των εξασφαλίσεων. Τα προεξοφλητικά επιτόκια ενσωματώνουν δεδομένα για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές και τα επιτόκια, κατά περίπτωση.
- (β) Επενδυτικοί τίτλοι που αποτιμώνται στην αποσβέσιμη αξία κτήσης: η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών τίτλων προσδιορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, όταν αυτές είναι διαθέσιμες. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, η εύλογη αξία προσδιορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές για τίτλους με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, διάρκεια και απόδοση, τις τιμές διαπραγμάτευσης σε μη ενεργές αγορές για πανομοιότυπα ή παρόμοια χρηματοοικονομικά στοιχεία, ή χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών.
- (γ) Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους: η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, όταν αυτές είναι διαθέσιμες. Αν οι τιμές της αγοράς δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία προσδιορίζεται με βάση επίσημες τιμές αγοράς για πιστωτικούς τίτλους με παρόμοια χαρακτηριστικά ή προεξοφλώντας τις αναμενόμενες ταμειακές ροές με επιτόκιο προσαρμοσμένο για τον κίνδυνο, όπου ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας στοιχεία έμμεσα παρατηρήσιμα, δηλαδή επίσημες τιμές παρόμοιων τίτλων που εκδίδονται από τον Όμιλο ή από άλλους Έλληνες εκδότες.

Για τα υπόλοιπα χρηματοπιστωτικά μέσα που είναι βραχυπρόθεσμα ή επανατιμολογούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα (ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και υποχρεώσεις προς πελάτες), η λογιστική αξία τους προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

29. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και λοιπές πληροφορίες για την Ενδιάμεση Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνονται τα ακόλουθα υπόλοιπα, με αρχική λήξη μικρότερη ή ίση των τριών μηνών:

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|--|--|---|
| Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες (εξαιρουμένων των υποχρεωτικών και ενεχυριασμένων καταθέσεων σε κεντρικές τράπεζες) | 776 | 897 |
| Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα | 874 | 800 |
| Σύνολο | 1.650 | 1.697 |

Τα λοιπά αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους που παρουσιάζονται στις ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες αναλύονται ως εξής:

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Μαρτίου 2016 € εκατ. |
|---|--|--|
| Απόσβεση διαφοράς υπέρ/υπό το άρτιο και δεδουλευμένοι τόκοι (Κέρδη)/ζημιές από επενδυτικούς τίτλους | (8) | (14) |
| Έσοδα από μερίσματα | (16) | (4) |
| Σύνολο | (0) | (1) |
| | (24) | (19) |

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Για την περίοδο που έληξε την 31 Μαρτίου 2016, οι λοιπές προσαρμογές στα κέρδη προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν το κέρδος από την απόκτηση του Καταστήματος της Alpha Bank στη Βουλγαρία, ποσού € 57 εκατ. βάσει των προσωρινών εύλογων αξιών των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν (σημ. 16).

30. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιπές δεσμεύσεις

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο αναλύονται παρακάτω:

| | 31 Μαρτίου 2017 € εκατ. | 31 Δεκεμβρίου 2016 € εκατ. |
|--|--|---|
| Εγγυήσεις ⁽¹⁾ και πιστωτικές επιστολές σε αναμονή | 559 | 591 |
| Λοιπές εγγυήσεις (μέσου κινδύνου) και ενέγγυες πιστώσεις | 397 | 436 |
| Ανέκκλητες δεσμεύσεις πιστωτικών ορίων | 411 | 451 |
| Σύνολο | 1.367 | 1.478 |

⁽¹⁾ Εγγυήσεις που έχουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο με δάνεια.

Επίδικες υποθέσεις

Την 31 Μαρτίου 2017 εκκρεμούσε, ενώπιον των δικαστηρίων, μια σειρά υποθέσεων έναντι του Ομίλου για τις οποίες έχει σχηματισθεί πρόβλεψη ποσού € 69 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2016: € 67 εκατ.), όπως αναφέρεται στη σημ. 24. Το προαναφερθέν ποσό περιλαμβάνει € 40 εκατ. για εκκρεμή δικαστική υπόθεση με την ΔΕΜΚΟ Α.Ε., η οποία σχετίζεται με την απόκτηση του Νέου Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου Α.Ε. το 2013.

Επιπλέον, ο Όμιλος εμπλέκεται σε μια σειρά από επίδικες υποθέσεις, στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων του, οι οποίες μπορεί να βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο, η διευθέτηση τους μπορεί να διαρκέσει αρκετά έτη έως ότου πραγματοποιηθεί ή η τελική τους έκβαση μπορεί να θεωρείται αβέβαιη. Για τις περιπτώσεις αυτές, η Διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών, δεν αναμένει ότι θα υπάρξει εκροή πόρων και συνεπώς δεν αναγνωρίζει πρόβλεψη.

Κατά της Τράπεζας έχουν ασκηθεί ένδικα βοηθήματα με τη μορφή αγωγών, αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων και ανακοπών κατά διαταγής πληρωμής σε σχέση με την εγκυρότητα των όρων παροχής δανείων σε ελβετικό νόμισμα. Ασκήθηκε επίσης συλλογική αγωγή. Από δικαστική πλευρά μπορεί να υποστηριχθεί ότι οι υποθέσεις δανείων σε ελβετικό νόμισμα, βρίσκονται ακόμα σε ένα πρώιμο στάδιο λαμβάνοντας υπόψη ότι υφίσταται ένας ικανός αριθμός αποφάσεων Πρωτοβαθμίων Δικαστηρίων, η πλειονότητα των οποίων είναι υπέρ της Τράπεζας. Στο βαθμό που είναι ελέγξιμο, υπάρχουν μόνο δύο αποφάσεις Δευτεροβαθμίων δικαστηρίων σε υποθέσεις που αφορούν την Τράπεζα οι οποίες έκριναν υπέρ της εγκυρότητας των δανείων. Έως τώρα δεν έχει επιληφθεί ο Άρειος Πάγος, ως το ανώτατο πολιτικό δικαστήριο. Επί της συλλογικής αγωγής εκδόθηκε δικαστική απόφαση που την έκανε δεκτή, όμως η Τράπεζα έχει ήδη προσβάλλει την απόφαση αυτή με έφεση, η οποία εκδικάζεται το Σεπτέμβριο του 2017 στο Εφετείο Αθηνών. Σε σχέση με τις ατομικές αγωγές, η πλειοψηφία των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί είναι υπέρ της Τράπεζας.

Η Διοίκηση της Τράπεζας παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στις σχετικές υποθέσεις, προκειμένου να καθορίσει ενδεχόμενες λογιστικές επιπτώσεις, σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου.

31. Λοιπά σημαντικά γεγονότα και γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Νομοθεσία για τη μετατροπή δανείων από ελβετικό νόμισμα (CHF) σε Leu Ρουμανίας

Τη 18 Οκτωβρίου 2016, το Κοινοβούλιο της Ρουμανίας ενέκρινε ομόφωνα νομοσχέδιο, το οποίο παρείχε τη δυνατότητα στους δανειολήπτες να μετατρέψουν τα δάνεια που είχαν λάβει σε ελβετικό νόμισμα στο τοπικό νόμισμα "Leu", με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ίσχυε κατά την ημερομηνία της χορήγησής τους. Την 7 Φεβρουαρίου 2017, το Συνταγματικό Δικαστήριο της Ρουμανίας (Romanian Constitutional Court – RCC) αποφάσισε ότι το ανωτέρω νομοσχέδιο είναι αντισυνταγματικό. Η απόφαση του Δικαστηρίου βασίστηκε κυρίως στην παράβαση της αρχής του κοινοβουλευτικού συστήματος δύο σωμάτων (δηλ. το νομοσχέδιο, στη μορφή που υιοθετήθηκε από το Κοινοβούλιο είναι σημαντικά διαφορετικό από εκείνο το οποίο υιοθετήθηκε από την Γερουσία) και στην εισαγωγή ενός μηχανισμού «αυτόματης ύπαρξης ανωτέρας βίας» η οποία δεν είναι δίκαιη για τους πιστωτές.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Πληροφορίες σχετικά με γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού αναφέρονται στις εξής σημειώσεις:

- Σημείωση 2- Βασικές λογιστικές αρχές
- Σημείωση 15- Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων
- Σημείωση 16- Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες
- Σημείωση 20- Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες
- Σημείωση 33- Διοικητικό Συμβούλιο

32. Συνδεόμενα μέρη

Το Νοέμβριο του 2015, μετά την ολοκλήρωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, η οποία καλύφθηκε εξ' ολοκλήρου από θεσμικούς και λοιπούς επενδυτές, το ποσοστό των κοινών μετοχών με δικαίωμα ψήφου της Τράπεζας που κατείχε το ΤΧΣ μειώθηκε από 35,41% σε 2,38%.

Παρά την προαναφερθείσα σημαντική μείωση του ποσοστού συμμετοχής του, το ΤΧΣ θεωρείται ότι συνεχίζει να ασκεί ουσιώδη επιρροή στην Τράπεζα. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του Νόμου 3864/2010, όπως είναι σε ισχύ, το ΤΧΣ ασκεί τα δικαιώματα ψήφου του στη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας μόνο για αποφάσεις που αφορούν στην τροποποίηση του καταστατικού της Τράπεζας, περιλαμβανομένης της αύξησης ή μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας ή της παροχής σχετικής εξουσιοδότησης στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, αποφάσεις σχετικές με συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή λύση της Τράπεζας, μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού (περιλαμβανομένης της πώλησης θυγατρικών), ή για όποιο άλλο θέμα απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 2190/1920. Επιπλέον, την 4 Δεκεμβρίου 2015 η Τράπεζα υπέγραψε μία νέα σύμβαση πλαισίου συνεργασίας με το ΤΧΣ, η οποία αντικατέστησε την προηγούμενη σύμβαση που είχε υπογραφεί την 26 Αυγούστου 2014, η οποία ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, (α) την εταιρική διακυβέρνηση της Τράπεζας, (β) το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας και την παρακολούθηση αυτού, (γ) την παρακολούθηση της εφαρμογής του πλαισίου διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την παρακολούθηση της απόδοσης της Τράπεζας στη διαχείριση αυτών, (δ) την εξειδίκευση για την Τράπεζα των ουσιωδών υποχρεώσεων που προβλέπονται στον Νόμο 3864/2010 και τις περιπτώσεις μετατροπής των υπό περιορισμούς δικαιωμάτων ψήφου του ΤΧΣ σε πλήρη, (ε) την παρακολούθηση του πραγματικού προφίλ κινδύνου της Τράπεζας συγκρινόμενο με την εγκεκριμένη στρατηγική κινδύνου και κεφαλαίου, (στ) τη συναίνεση του ΤΧΣ για τη στρατηγική κινδύνου και κεφαλαίου του Ομίλου της Τράπεζας και για τη στρατηγική, την πολιτική και τη διακυβέρνηση του Ομίλου της Τράπεζας σχετικά με τη διαχείριση των καθυστερούμενων και μη εξυπηρετούμενων δανείων και οποιαδήποτε τροποποίηση, επέκταση, αναθεώρηση ή απόκλιση από αυτές, και (ζ) τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του εκπρόσωπου του ΤΧΣ στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

Ο Όμιλος πραγματοποιεί τραπεζικές συναλλαγές με τα συνδεόμενα μέρη μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και σε καθαρά εμπορική βάση. Οι συναλλαγές αυτές περιλαμβάνουν δάνεια, καταθέσεις και εγγυήσεις. Επιπλέον, μέσα στα συνήθη πλαίσια των επενδυτικών τραπεζικών του εργασιών, ο Όμιλος ενδέχεται να κατέχει χρεωστικούς και συμμετοχικούς τίτλους των συνδεόμενων μερών.

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών με (α) τα βασικά μέλη της Διοίκησης (ΒΜΔ) και τις εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ καθώς και (β) τις συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, και τα αντίστοιχα έσοδα και έξοδα παρουσιάζονται παρακάτω:

| | 31 Μαρτίου 2017 | | 31 Δεκεμβρίου 2016 | |
|--|--|---|--|--|
| | ΒΜΔ ⁽¹⁾ και Εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ € εκατ. | Συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες € εκατ. | ΒΜΔ ⁽¹⁾ και Εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ € εκατ. | Συγγενείς εταιρείες ⁽²⁾ και κοινοπραξίες € εκατ. |
| Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, μετά από προβλέψεις | 7,10 | 22,31 | 7,16 | 23,20 |
| Λοιπά στοιχεία ενεργητικού | - | 1,48 | - | 6,14 |
| Υποχρεώσεις προς πελάτες | 5,34 | 130,62 | 5,68 | 102,74 |
| Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους | - | 12,03 | - | 12,07 |
| Λοιπές υποχρεώσεις | 0,02 | 4,25 | 0,02 | 4,03 |
| Ληφθείσες εγγυήσεις | 0,05 | - | 0,05 | - |
| | Τρίμηνο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017 | | Τρίμηνο που έληξε την 31 Μαρτίου 2016 | |
| Καθαρά έσοδα από τόκους | 0,01 | (0,16) | 0,01 | 0,10 |
| Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες | - | 1,75 | - | - |
| Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών | - | 0,01 | - | - |
| Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις | - | (0,79) | - | (0,01) |
| Λοιπά λειτουργικά έσοδα / (έξοδα) | - | (3,60) | 0,01 | - |

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται τα βασικά μέλη της Διοίκησης του Ομίλου και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα.

⁽²⁾ Από 4 Αυγούστου 2016, ο όμιλος Eurolife λογιστικοποιείται ως συγγενής εταιρεία.

Κατά την περίοδο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017, δεν υπήρξαν σημαντικές συναλλαγές με το ΤΧΣ. Επιπλέον, την 31 Μαρτίου 2017 τα δάνεια, μετά από προβλέψεις, που δόθηκαν σε μη ενοποιούμενες εταιρείες οι οποίες ελέγχονται από την Τράπεζα βάσει σχετικών συμφωνητικών ενεχυρίασης των μετοχών τους (σημ. 16) ήταν € 5,3 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2016: € 5,3 εκατ.).

Επιπρόσθετα, την περίοδο που έληξε την 31 Μαρτίου 2017, αναγνωρίστηκε πρόβλεψη απομείωσης ποσού € 0,79 εκατ. (31 Μαρτίου 2016: € 0,01 εκατ.), έναντι δανείων σε συγγενείς εταιρείες και σε κοινοπραξίες του Ομίλου αυξάνοντας την αντίστοιχη συνολική πρόβλεψη απομείωσης σε € 17,71 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2016: € 16,92 εκατ.).

Παροχές προς τα βασικά μέλη της Διοίκησης (μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και λοιπά βασικά μέλη της Διοίκησης του Ομίλου)

Οι αμοιβές των βασικών μελών της Διοίκησης που έχουν τη μορφή βραχυπρόθεσμων παροχών ανέρχονται σε € 1,28 εκατ. (31 Μαρτίου 2016: € 1,19 εκατ.) και μακροπρόθεσμων παροχών (εξαιρουμένων των παροχών σε συμμετοχικούς τίτλους) σε € 0,23 εκατ. (31 Μαρτίου 2016: € 0,23 εκατ.). Επιπρόσθετα, ο Όμιλος αναγνώρισε έξοδο € 0,19 εκατ. που σχετίζεται με παροχές που διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους της Grivalia Properties (31 Μαρτίου 2016: έξοδο € 0,19 εκατ.). Επιπλέον, ο Όμιλος σχημάτισε μια υποχρέωση καθορισμένων παροχών για τα ΒΜΔ ποσού € 0,83 εκατ. την 31 Μαρτίου 2017 (31 Δεκεμβρίου 2016: € 0,81 εκατ.), ενώ το αντίστοιχο κόστος για την περίοδο ανέρχεται σε € 0,02 εκατ. (31 Μαρτίου 2016: € 0,01 εκατ.).

**Επιλεγμένες Επεξηγηματικές Σημειώσεις
στις Συνοπτικές Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις**

33. Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο ορίστηκε από την Ετήσια Γενική Συνέλευση της 27 Ιουνίου 2013, για θητεία τριών ετών. Η θητεία του, μετά από απόφαση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας της 26 Ιουνίου 2015 λήγει την 27 Ιουνίου 2018, και σε κάθε περίπτωση μέχρι την ημερομηνία εντός της οποίας θα συνέλθει η Τακτική Γενική Συνέλευση της Τράπεζας του έτους 2018.

Τη 12 Ιανουαρίου 2017, το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε ως νέο μη εκτελεστικό ανεξάρτητο μέλος του τον κο Richard P. Boucher σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος μη εκτελεστικού ανεξάρτητου μέλους κου Σπύρου Λορεντζιάδη, ο οποίος υπέβαλε την παραίτησή του από το Διοικητικό Συμβούλιο την 3 Νοεμβρίου 2016, με θητεία ίση με το υπόλοιπο της θητείας του παραιτηθέντος μέλους. Η εκλογή του θα ανακοινωθεί στην επόμενη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας και η θητεία του θα λήξει με τη θητεία των υπόλοιπων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και συγκεκριμένα την 27 Ιουνίου 2018, και σε κάθε περίπτωση μέχρι την ημερομηνία εντός της οποίας θα συνέλθει η Τακτική Γενική Συνέλευση της Τράπεζας του έτους 2018.

Ο κος Wade Sebastian Burton, μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, υπέβαλε την παραίτησή του από το Διοικητικό Συμβούλιο με ισχύ από την 5 Απριλίου 2017.

Σε συνέχεια των παραπάνω, το Διοικητικό Συμβούλιο διαμορφώνεται ως εξής:

| | |
|-----------------------|---|
| N. Καραμούζης | Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό μέλος |
| Φ. Καραβίας | Διευθύνων Σύμβουλος |
| Σ. Ιωάννου | Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος |
| Θ. Καλαντώνης | Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος |
| Γ. Χρυσικός | Μη Εκτελεστικό μέλος |
| R. Boucher | Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος |
| G. Myhal | Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος |
| B. P. Martin | Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος |
| S. L. Johnson | Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος |
| J. Mirza | Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος |
| L. Reichlin | Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος |
| X. Ανδρέου | Μη Εκτελεστικό μέλος (εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3723/2008) |
| K. H. Prince – Wright | Μη Εκτελεστικό μέλος (εκπρόσωπος του ΤΧΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3864/2010) |

Αθήνα, 18 Μαΐου 2017

Νικόλαος Β. Καραμούζης
Α.Δ.Τ. ΑΒ – 336562
ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Φωκίων Χ. Καραβίας
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 677962
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Χάρης Β. Κοκολογιάννης
Α.Δ.Τ. ΑΚ-021124
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
FINANCE ΟΜΙΛΟΥ
GROUP CHIEF FINANCIAL OFFICER